

**АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД
БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
ЗА 2010 РІК**

ЗМІСТ

Резюме.....	4
Розділ 1 Інституційна структура банківської системи	6
Розділ 2 Активи української банківської системи.....	11
Розділ 3 Зобов'язання українських банків	19
Розділ 4 Капітал українських банків	25
Розділ 5 Фінансові результати банків	30
Розділ 6 Кредитні рейтинги банків України	36
Додатки до огляду банківської системи	42

Резюме

Аналітичний департамент НРА «Рюрік» проаналізував статистичну інформацію по банківській системі України станом на 01.01.11. Проведений аналіз дозволив зробити нижченаведені висновки.

Станом на 01.01.11 ліцензію Національного банку України на здійснення банківських операцій мали 176 банків, 18 банків перебувало на стадії ліквідації, з них: 17 – за рішенням НБУ, 1 банк – за рішенням суду. У 2010 р. було зареєстровано 4 нових банки.

Протягом останнього кварталу 2010 р. відбулись структурні зрушення в розподілі активів української банківської системи за групами банків згідно класифікації НБУ, що пов'язано зі змінами розмірів активів окремих банків, а також зі змінами нормативної бази НБУ. НРА «Рюрік» констатує зменшення частки активів банків 1-ї групи (-2,7 п.п.) та збільшення частки активів банків 2-ї групи (+2,3 п.п.).

Активи банківської системи за 2010 р. зросли на 7,8% і досягли рівня 942,0 млрд. грн. Найбільшого приросту набула балансова вартість цінних паперів (+135,7%) та грошових коштів (+28,2%). Балансова вартість кредитного портфелю зменшилась на 1,3% до 610,9 млрд. грн. протягом 2010 р. Частка кредитів у сукупних активах знижувалась протягом всього аналізованого періоду і на кінець 2010 р. становила 64,8%, в той час як на початок року – 70,9%. НРА «Рюрік» вважає, що на початку 2011 р. банківська система України характеризується надліквідністю, що пояснюється низькими темпами збільшення розмірів кредитного портфелю та значними темпами зростання грошових коштів.

Депозитний портфель банків за результатами 2010 р. збільшився на 25,6%, що говорить про відновлення довіри населення до банків.

На кінець 2010 р. сукупний розмір власного капіталу банків становив 137,73 млрд. грн., що на 8,1 млрд. грн. менше ніж статутний капітал, що пояснюється збитковістю банків за підсумками 2009-го та 2010-го років. Загалом, за 2010 р. розмір власного капіталу зріс на 17,5 млрд. грн. (або на +14,5%) у порівнянні з підсумками 2009 р.

За результатами проведеного аналізу кредитних рейтингів банків України, Аналітичним департаментом НРА «Рюрік» встановлено, що на кінець 2010 р. лише близько половини (49,4% загальної кількості) банків мали кредитні рейтинги, при тому найменша частка прорейтингованих банків у 4 групі за класифікацією НБУ. Переважна більшість кредитних рейтингів банків визначена на рівні uaBBB (53,61% загальної кількості).

Певні зміни торкнулись і регулятивної бази. Зокрема, регулятор має наміри підвищити жорсткість вимог до новостворюваних банків з 2011 р. Буде посилено вимоги щодо фінансового стану засновників нового банку: НБУ відмовлятиме у реєстрації при наявності фактів збиткової діяльності за останній рік у хоча б одного співзасновника, а також у разі перевищення зобов'язань перед іншими кредиторами над активами створюваного банку (за вирахуванням коштів, вкладених у статутні капітали інших юридичних осіб). Планується розкривати інформацію про власників банку, що підвищить прозорість банківської системи.

Наприкінці 2010 р. Верховна Рада прийняла відставку глави Національного банку і затвердила на цю посаду Сергія Арбузова, якого деякі фахівці вважають особою, наближеною до сім'ї Президента України. Новий глава привніс у керівний склад НБУ як кількісні, так і якісні зміни. Так, по-перше, було скорочено склад правління НБУ із 16 до 11 чоловік, що відповідає новій редакції ЗУ «Про національний банк України». По-друге, із попереднього правління НБУ залишилось п'ять представників, решта – призначені вперше новим главою НБУ.

На думку багатьох експертів фінансових ринків, рішення про призначення нового глави НБУ і його заступників містить в собі політичний підтекст, що може мати наслідком втрату регулятором операційної незалежності. Разом з тим, говорити про вплив кадрових перестановок регулятора банківської системи кінця 2010 р. – початку 2011 р., на думку НРА «Рюрік», поки що зарано у зв'язку з дуже коротким терміном їх роботи на нових посадах.

Розділ 1 Інституційна структура банківської системи

Станом на 1 січня 2011 року ліцензію Національного банку України на здійснення банківських операцій мали 176 банків, у тому числі: 175 банків – акціонерні товариства (з них: 16 банків – відкриті акціонерні товариства, 1 банк – закрите акціонерне товариство, 158 банків – публічні), 1 банк – товариство з обмеженою відповідальністю. Мережа банків налічувала 741 філію, що на 351 менше, ніж на початок року.

У регіональному розрізі більшість банків, як і раніше, було зареєстровано у м. Києві та Київській області – 110 банків (62,5% від загальної кількості). Серед інших регіонів лідерами були Дніпропетровська область (13 банків), Донецька область (11 банків), а також Харківська та Одеська області (по 9 банків).

Кількість включених банків до Державного реєстру на кінець 2010 р. залишилась тією ж самою, що й на кінець 3-го кварталу 2010 р., і становила чотири банки (див. табл. 1.1), у дев'яти банків відкликано ліцензію (див. табл. 1.2).

Таблиця 1.1. Банки, які отримали ліцензію НБУ на здійснення банківських операцій у 2010 р.

№	Назва банку	Дата ліцензії
1	ПАТ "РАДИКАЛ БАНК"	23.03.2010
2	ПрАТ "ВДЦП"	13.04.2010
3	ПАТ КБ "Центр"	16.06.2010
4	ПАТ "БАНК РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	13.09.2010

За інформацією, наявною у НРА «Рюрік» на момент написання звіту, НБУ 19 січня 2011 р. вніс до Державного реєстру ще один банк – «Акцепт Банк» (м. Київ).

Таблиця 1.2. Банки, у яких відкликано ліцензію НБУ на здійснення банківських операцій у 2010 р.

№	Назва банку	Дата відкликання ліцензії
1	КБ «Українська фінансова група»	05.01.2010
2	ТОВ "Український промисловий банк"	21.01.2010
3	ТОВ КБ «Арма»	19.02.2010
4	ВАТ Банк «БІГ Енергія »	24.02.2010
5	АКБ «Трансбанк»	01.03.2010
6	ВАТ «Селянський комерційний банк «Дністер»	15.03.2010
7	ВАТ КБ «Іпобанк»	22.03.2010
8	ПАТ «Земельний банк»	30.07.2010

Таким чином, кількість банків, що мають ліцензію НБУ, за 2010 р. скоротилась на шість одиниць¹ – із 182 до 176. Кількість учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на кінець третього кварталу складає 169 банків. Кількість тимчасових учасників – 6 банків.

На кінець 2010 року у стані ліквідації перебувало 18 банків (табл. 1.3), в тому числі й ті, у яких відкликано ліцензії. З них 17 банків ліквідується за рішенням НБУ, 1 – за рішенням господарського (арбітражного) суду.

Таблиця 1.3. Банки, що перебувають у стані ліквідації станом на 01.01.2010 р.

№ з/п	Назва банку	Місцезнаходження банку	Статус
1	Акціонерний банк «Банк регіонального розвитку»	м. Київ	Відкликано ліцензію
2	Товариство з обмеженою відповідальністю «Укрпромбанк»	м. Київ	Відкликано ліцензію
3	Акціонерне товариство "Градобанк"	м. Київ	
4	Акціонерний комерційний банк "Європейський"	м. Київ	
5	Відкрите акціонерне товариство Комерційний банк "Національний стандарт"	м. Київ	
6	Комерційний банк «Українська фінансова група»	м. Київ	Виключено з реєстру
7	Акціонерний комерційний банк «Східно-Європейський банк»	м. Київ	Відкликано ліцензію
8	Товариство з обмеженою відповідальністю Комерційний банк «АРМА»	м. Київ	Відкликано ліцензію
9	Відкрите акціонерне товариство Банк «БІГ Енергія»	м. Київ	Відкликано ліцензію
10	Акціонерний комерційний банк «Трансбанк»	м. Київ	Відкликано ліцензію
11	Комерційний банк «Іпобанк»	м. Київ	Відкликано ліцензію
12	Відкрите акціонерне товариство "Європейський банк розвитку та заощаджень"	м. Сімферополь	
13	Відкрите акціонерне товариство "Акціонерний комерційний банк «Одеса-Банк»"	м. Одеса	
14	Відкрите акціонерне товариство "Комерційний банк "ПРИЧОРНОМОР'Я"	м. Дніпропетровськ	
15	Відкрите акціонерне товариство «Селянський комерційний банк «Дністер»	м. Львів	Відкликано ліцензію
16	КОМЕРЦІЙНИЙ АКЦІОНЕРНИЙ БАНК "СЛОВ'ЯНСЬКИЙ"	м. Запоріжжя	
17	ПАТ АБ «Синтез»	м. Київ	
18	Публічне акціонерне товариство «ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК»	м. Харків	

¹ Ще дві ліцензії у 2010 р. було відкликано згідно постанов НБУ, прийнятих наприкінці 2009 р. (АКБ «Східно-Європейський банк» (від 02.12.2009) та АБ «Банк регіонального розвитку» (18.12.2009).

Станом на 20.02.2011 р. тимчасова адміністрація, введена за рішенням НБУ, продовжує діяти в шести банках (табл. 1.4). Варто зазначити, що на початку 2011 р. відбулись певні зміни в нормативному регулюванні діяльності тимчасової адміністрації, зокрема, згідно із змінами, внесеними Законом № 3011-VI від 04.02.2011 р. в Закон України «Про банки і банківську діяльність», НБУ має право продовжувати дію тимчасової адміністрації для системоутворюючих банків на термін до 18 місяців (до внесення змін термін дорівнював 12-ти місяцям). НРА «Рюрік» вважає, що внесення вищезазначених змін викликано тим, що НБУ на практиці зрозумів, що такі банки як «Родовід Банк» та банк «Надра» неможливо фінансово оздоровити протягом одного року.

Таблиця 1.4. Банки, в яких введена тимчасова адміністрація станом на 20 лютого 2011 р.

№ з/п	Назва банку	Дата закінчення повноважень тимчасової адміністрації
1	Володимирський	30.04.2011
2	Столиця	30.04.2011
3	Діалог-Банк	10.05.2011
4	Родовід Банк	15.03.2011
5	Надра	12.08.2011
6	Соцкомбанк	21.04.2011

На кінець 2010 р. в Україні діяло 55 банків з іноземним капіталом. У повній власності (100% корпоративних прав) іноземних інвесторів перебуває близько 11% (20 банків) від загальної кількості діючих банків. На рис. 1.1 показано динаміку кількості банків з іноземними інвестиціями та частку таких інвестицій в українській банківській системі. На кінець 2010 р. частка іноземного капіталу виросла до 40,6%, що підвищує залежність банківської системи України від іноземних інвесторів.

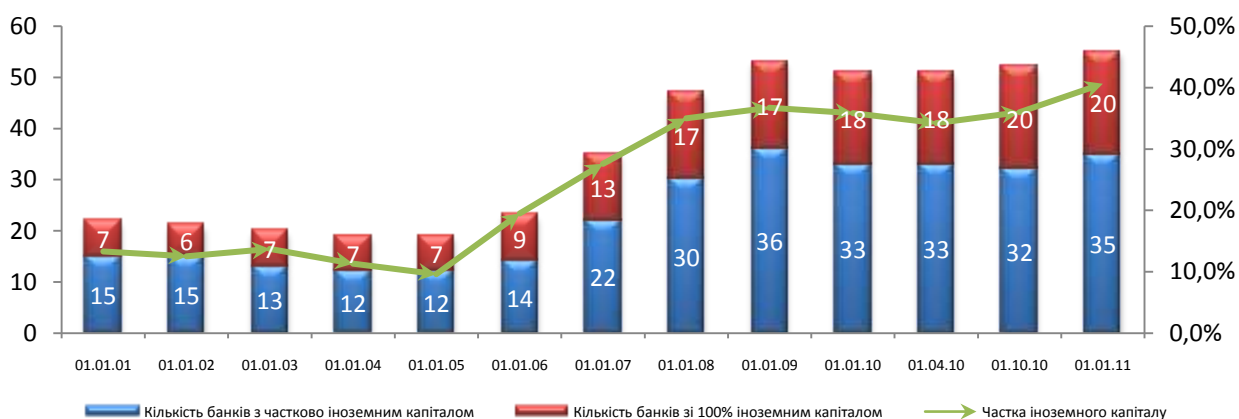

Рис. 1.1. Динаміка впливу іноземного капіталу на українську банківську систему

На рис. 1.2 унаочнено розподіл активів банківської системи за групами банків, відповідно до класифікації НБУ, станом на початок 2010 р. та на початок 2011 р.

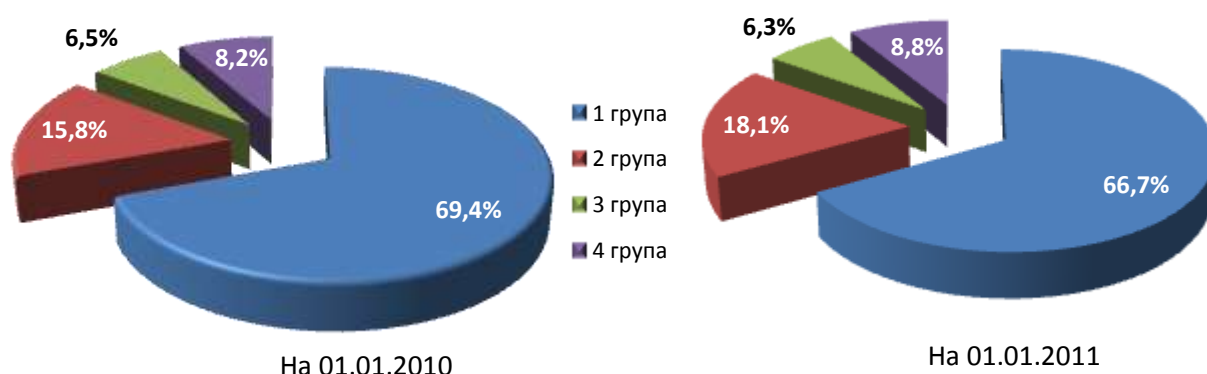

Рис. 1.2. Розподіл активів української банківської системи за групами банків

Як бачимо, розподіл активів по групах зазнав незначних змін, зокрема на 2,7 п.п. скоротилась частка активів банків які відносяться до 1 групи і, в той же час, на 2,3 п.п. збільшилась частка активів банків які належать до 2 групи. Так, на початку 2011 р. на групу 1 (найбільші банки) припадає близько 67%, сукупного обсягу активів банків, при тому, що до цієї групи включено лише 17 банків з 176, що мають ліцензію НБУ. На другу групу (22 банки) припадає більше ніж 18% сукупних активів, на третю (21 банк) – близько 6%, на четверту – майже 9% сукупних активів банківської системи України.

Такі структурні зрушення, на думку НРА «Рюрік», пов'язані зі змінами розміру активів окремих банків, а також зі змінами в нормативній базі НБУ. Так, відповідно до Рішення НБУ № 868 від 30 грудня 2010 р. «Про розподіл банків на групи», було змінено граничні межі розміру активів для окремих груп банків на 2011 р., зокрема для банків 1 групи: активи – більше 14 000 млн. грн.; для банків 2 групи: активи – більше 4 500 млн. грн. (попереднє значення – 4 000 млн. грн.); 3 групи – більше 2 000 млн. грн. (попереднє значення було встановлено на рівні 1 500 млн. грн.); 4 групи – менше 2 000 млн. грн. (попереднє значення було встановлено на рівні 1 500 млн. грн.). В результаті проведених змін «Укргазбанк» був переведений з 2 групи в першу, а «Сведбанк» та «Родовід Банк» навпаки перейшли з групи 1 до групи 2. Таким чином кількість банків в 1 групі зменшилась на одного учасника. В другій групі кількість банків збільшилась на 3 організації, в третій – залишилась без змін а в четвертій – зменшилась на 3 організації.

Детальний розподіл сукупних зобов'язань та капіталу банків за групами, згідно класифікації НБУ, приведено нижче в табл. 1.5. Як бачимо, структура розподілу показників зобов'язань та капіталу загалом є аналогічною до структури активів.

Таблиця 1.5. Розподіл зобов'язань та капіталу банків за групами згідно класифікації НБУ

Група банків	Одиниця виміру	Зобов'язання			Капітал		
		01.01.2010	01.01.2011	Δ	01.01.2010	01.01.2011	Δ
1 група	млн. грн.	525	537	12	81	91	10
	% до системи	70%	67%	-3%	68%	66%	-1%
2 група	млн. грн.	123	150	27	16	20	5
	% до системи	16%	19%	2%	13%	15%	2%
3 група	млн. грн.	47	51	4	10	8	-2
	% до системи	6%	6%	0%	8%	6%	-2%
4 група	млн. грн.	59	66	7	13	17	4
	% до системи	8%	8%	0%	11%	13%	2%
Система банків	млн. грн.	753	804	51	120	138	18
	% до системи	100%	100%	-	100%	100%	-

Більш детальний аналіз активів, зобов'язань та капіталу банків України у розрізі груп приведено у відповідних розділах цього аналітичного огляду.

Незначні зміни в інституційній структурі та у розподілі вартісних показників банківської системи України за групами банків, згідно класифікації НБУ, Аналітичний департамент НРА «Рюрік» пов'язує зі змінами нормативного регулювання НБУ щодо розподілу банків на групи.

Розділ 2 Активи української банківської системи

Станом на кінець 2010 р. сукупний обсяг активів українських банків складав 942,1 млрд. грн., що на 68,6 млрд. грн. (+7,9%) більше, ніж на початок року, та на 24,6 млрд. грн. (+2,7%) більше, ніж на кінець третього кварталу. Деталізацію окремих агрегованих балансових показників наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1. Сукупні активи банківської системи², млн. грн.

Балансові показники	В цілому по системі				
	01.01.10	01.04.10	01.07.10	01.10.10	01.01.11
Грошові кошти та їх еквіваленти	102 692	105 614	120 310	121 536	131 666
Торгові цінні папери	2 792	4 462	4 565	6 451	7 624
Кошти в інших банках	34 733	32 195	30 360	30 476	36 423
Кредити та заборгованість клієнтів	619 109	605 721	593 702	606 003	610 910
Цінні папери в портфелі банків на продаж	25 956	30 998	38 932	51 285	60 160
Основні засоби та нематеріальні активи	37 445	36 995	37 103	37 654	39 554
Інші фінансові активи	26 985	29 952	24 831	26 146	20 317
Інші активи	23 738	29 029	35 452	37 947	35 431
Усього активів	873 965	874 965	885 256	917 497	942 084

Як бачимо, протягом 2010 р. активи банків зростали в середньому на 17,2 млрд. грн. (або на 2,0%) в квартал. При цьому у третьому кварталі стався перелом у динаміці розміру кредитного портфелю за вирахуванням сформованих резервів. Так, якщо протягом першого півріччя його розмір знизився на 25,4 млрд. грн. (або на 4,1%), то в третьому та четвертому кварталах спостерігалась позитивна динаміка: обсяги портфелю кредитів виросли на 17,2 млрд. грн. (+2,9%) порівняно з їх розмірами станом на 01.07.10. Однак в цілому, за підсумками 2010 р., балансова вартість кредитного портфелю скоротилася на 8,2 млрд. грн. (або на -1,3%), що говорить про те, що банки ще не розпочали активно здійснювати кредитні операції.

В четвертому кварталі продовжилось зростання обсягів інвестицій банків у цінні папери. Зокрема, торгові цінні папери склали 7,6 млрд. грн., що на 4,8 млрд. грн. (+173,1%) більше, ніж на початок року, та на 1,2 млрд. грн. (+18,2%) більше, ніж на кінець третього кварталу. Цінні папери в торговому портфелі банку на продаж склали на кінець 2010 р. 60,2 млрд. грн., що на 34,2 млрд. грн. (+131,8%) більше, ніж на початок року, та на 8,9 млрд. грн. (+17,3%) більше, ніж на кінець третього кварталу.

²В табл. 2.1 наведено активи за вирахуванням сформованих під них резервів.

Кошти в інших банках склали 36,4 млрд. грн., що на 1,7 млрд. грн. (+4,8%) більше, ніж на початку року. Вартість основних засобів протягом 2010 р. збільшилась на 2,1 млрд. грн. (+5,6%).

Далі, на рис. 2.1, показано структурні зрушення в активах української банківської системи протягом 2010 р.

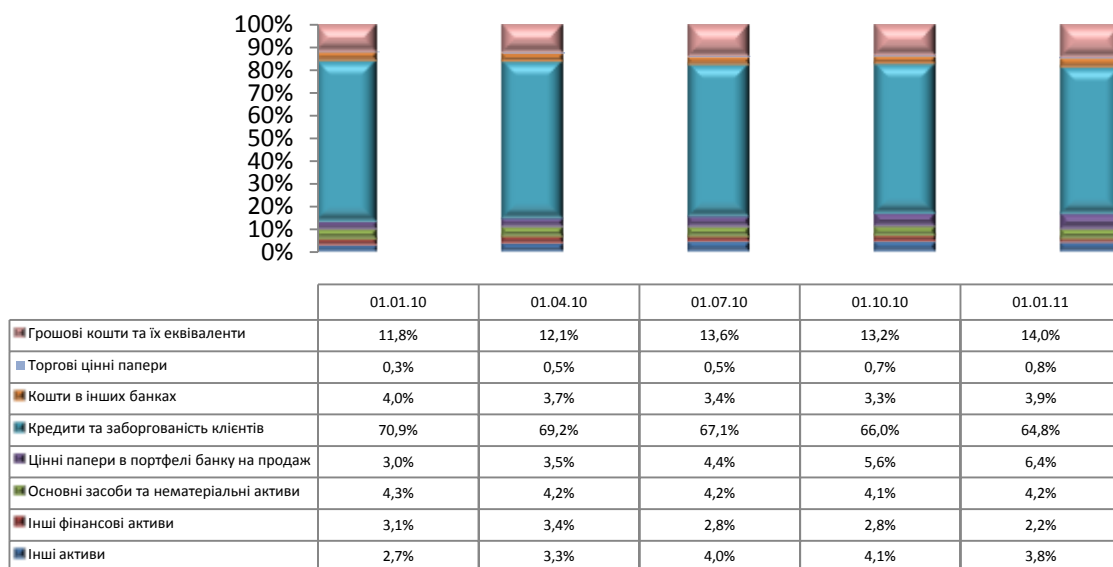

Рис. 2.1. Динаміка структури активів банківської системи у 2010 р.

Як бачимо, говорити про наявність суттєвих структурних зрушень не доводиться. Разом з тим, аналітичний департамент НРА «Рюрік» констатує зниження частки кредитів у активах системи із 70,9% на початок року до 64,8% на кінець року та збільшення частки грошових коштів та еквівалентів із 11,8% до 14,0% відповідно. Таку динаміку можна пояснити поверненням виданих раніше кредитів клієнтами та консервативною політикою більшості банків в аспекті нарощення кредитного портфелю. В табл. 2.2 показано зміну активів банківської системи протягом 2010 р. у розрізі груп банків.

Таблиця 2.2. Динаміка активів банків у розрізі груп, млн. грн.

Назва банку	Група 1		Група 2		Група 3		Група 4	
	01.01.10	01.01.11	01.01.10	01.01.11	01.01.10	01.01.11	01.01.10	01.01.11
Грошові кошти та їх еквіваленти	59 481	81 090	25 235	27 183	8 597	10 725	9 380	12 669
Торгові цінні папери	1 976	3 115	497	3 943	79	90	239	476
Кошти в інших банках	16 934	13 890	7 877	7 037	3 359	4 169	6 562	11 326
Кредити та заборгованість клієнтів	449 691	428 472	87 408	100 248	36 908	35 308	45 102	46 882
Цінні папери в портфелі банку на продаж	15 766	45 157	5 172	9 135	3 192	2 446	1 826	3 421
Основні засоби та нематеріальні активи	23 255	24 046	6 481	6 866	3 176	3 608	4 532	5 034
Інші фінансові активи	20 178	9 923	3 573	7 714	479	1 134	2 755	1 546
Інші активи	18 967	23 092	2 089	8 203	1 243	2 326	1 438	1 809
Усього активів	606 250	628 786	138 334	170 329	57 033	59 806	71 833	83 164

Бачимо, що зростання активів відбувалось по кожній групі, а саме: по першій групі банків сукупні активи за 2010 р. виросли на 22,5 млрд. грн. (+3,7%), по другій – на 31,9 млрд. грн. (+23,1%), по третій – на 2,7 млрд. грн. (+4,8%), по четвертій – на 11,3 млрд. грн. (+15,7%). Скорочення розмірів кредитів та заборгованості клієнтів спостерігалось: серед банків 1-ї (за підсумками року кредити зменшились на 21,2 млрд. грн. (-4,7%) та 3-ї групи (за підсумками року кредити зменшились на 1,6 млрд. грн. (-4,3%). При тому, що по 2 та 4 групах відбулось збільшення даного показника: по другій групі – на 12,8 млрд. грн. (+14,7%), по четвертій – на 1,7 млрд. грн. (+3,9%). В той же час, майже по всіх групах (за виключенням 3 групи) спостерігалось збільшення розмірів цінних паперів наявних в активах банків. Найзначніше таке збільшення, протягом 2010 р., спостерігалось по банках 1 групи: цінні папери в портфелі банку на продаж збільшились на 29,3 млрд. грн. (або на 186,4%). Таку динаміку можна пояснити надлишком ліквідності серед українських банків (особливо 1 групи) та необхідністю банків вкладати кошти в дохідні активи. По всіх 4-х групах відбулось зростання грошових коштів та їх еквівалентів (див. табл. 2.2). Кошти в інших банках збільшились по 3-й та 4-й групі, при тому, що по 1-й та 2-й групі показник знизився.

Варто відзначити, що по всіх 4-х групах спостерігається збільшення вартості основних засобів, що на думку НРА «Рюрік» говорить про значний потенціал розвитку банківської системи в довгостроковій перспективі.

НРА «Рюрік» здійснило аналіз якості активів у розрізі груп та по банківській системі в цілому. Нижче на рис. 2.2 – 2.4 унаочнено отримані результати.

Коефіцієнт використання потужностей – відношення чистих кредитних вкладень до розміру сукупних активів – показує, наскільки банками використовуються наявні в його розпорядженні фінансові ресурси для операцій кредитування. Нормативними значеннями показника НРА «Рюрік» визначає діапазон від 0,65 до 0,70. Динаміку показника для системи банків у розрізі груп наведено на рис. 2.2.

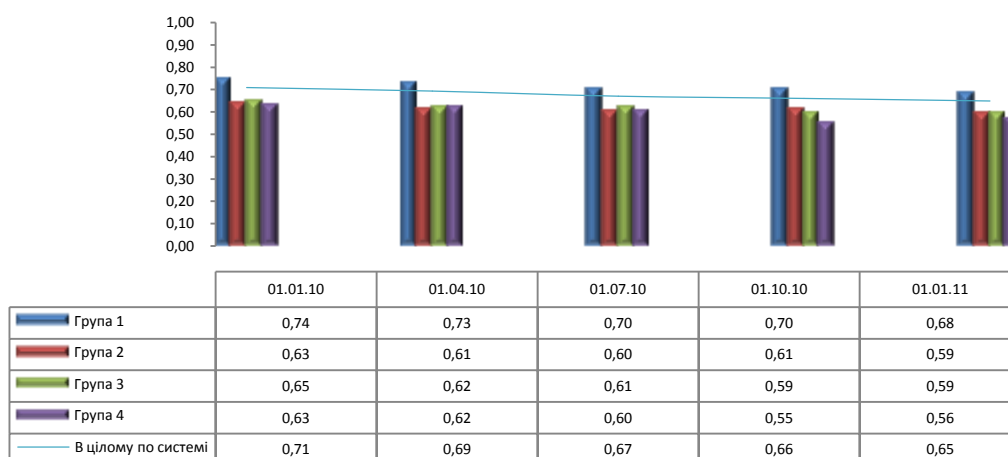

Рис. 2.2. Коефіцієнт використання потужностей українських банків у 2010 р.

Як бачимо, протягом аналізованого періоду відбулось зниження показника як по системі в загальному, так і по кожній групі зокрема. Так, по системі коефіцієнт використання потужностей знизився на 6 п.п. із 0,71, на початок року, до 0,65, на кінець 2010 р. Найбільш значним падіння показника було по четвертій групі – на 12,7%, із 0,63 до 0,55. Найменше падіння було по другій групі – на 4 п.п. із 0,63 до 0,59. Лише по групі 1 спостерігається високе значення показника, що призводить до відносно прийняттого його середнього значення по системі в цілому внаслідок значної питомої ваги активів першої групи (близько 67% сукупних активів системи).

Питома вага дохідних активів у сукупних активах – характеризує якість активів, обумовлену їх структурою: чим вище значення показника, тим вище ефективність використання ресурсів і ділова ефективність. Нормативним значенням показника НРА «Рюрік» визначає 0,75-0,85. Динаміку показника протягом аналізованого для банківської системи періоду відображено на рис. 2.3.

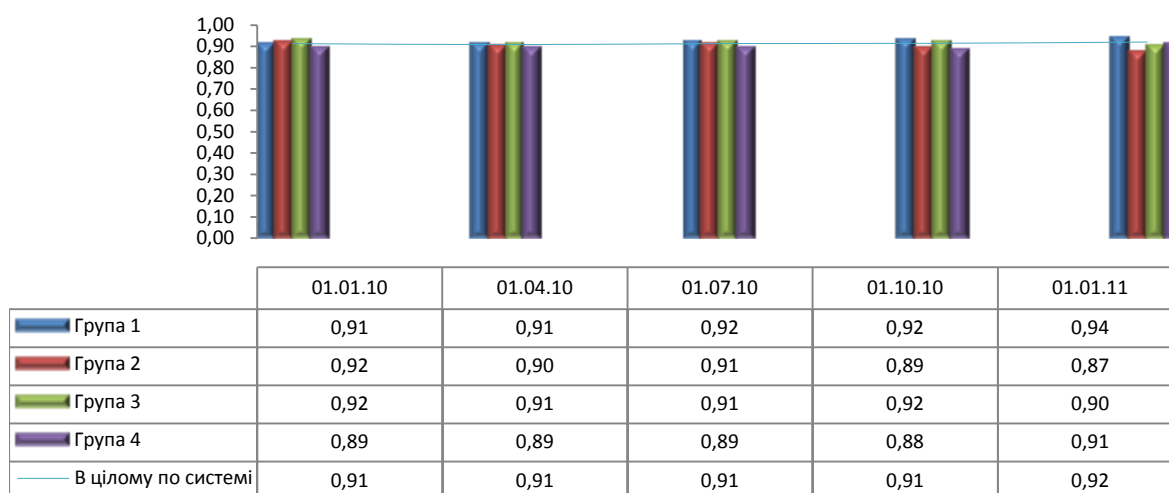

Рис. 2.3. Динаміка питомої ваги дохідних активів у сукупних активах

Як бачимо, значення показника по системі протягом року було порівняно стабільним (протягом перших трьох кварталів дорівнювало 0,91) і зазнало незначного збільшення лише в четвертому кварталі(до 0,92). Окремо по групах найсуттєвіше коливання коефіцієнта спостерігалось серед банків 2 групи (зменшення на 5,4%), серед інших груп коливання не перевищувало 2-3%.

Частка основних засобів в активах – показує ступінь захищеності банківських операцій вкладеннями у нерухомість та інші необоротні активи. Динаміка показника для українських банків відображена на рис. 2.4.

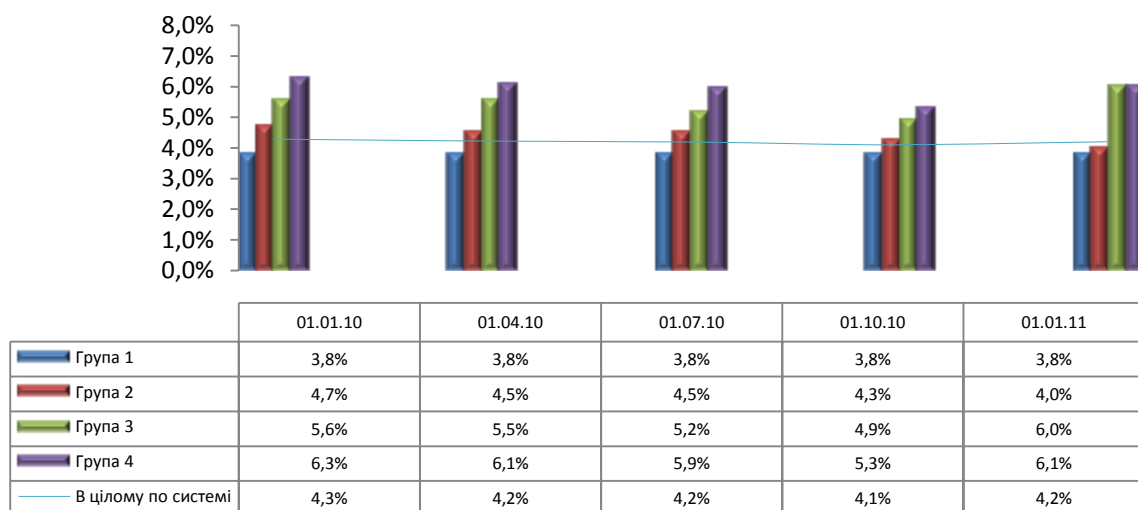

Рис. 2.4. Динаміка частки основних засобів у структур активів українських банків

Із рис. 2.4 чітко простежується закономірність – із зростанням масштабів діяльності банків питома вага вкладень у основні засоби (в тому числі у нерухомість) зменшується. Протягом трьох кварталів 2010 р. частка основних засобів банків в цілому по системі дещо знижувалась, однак, станом на кінець 2010 р., дане значення повернулось до рівня на кінець першого кварталу і становило 4,2%. При цьому загалом за рік по групі 4 показник знизився із 6,3% до 6,1%, по 2-й – із 4,7% до 4,0%. Зростання даного показника спостерігалось лише по 3 групі – із 5,6% до 6,0%. По 1-й групі частка основних засобів була протягом всього періоду стабільною (3,8%).

Далі НРА «Рюрік» приводить вертикальний аналіз виданих кредитів в цілому по системі банків України. Кредити, надані резидентам банками, на кінець 2010 року становили 733 млрд. грн.

Кредити в розрізі секторів економіки. Розмір кредитів нефінансовим корпораціям склав 500,9 млрд. грн. на кінець 2010 р. Темпи приросту кредитів, наданих нефінансовим корпораціям, становили +8,4% у річному обчисленні, а розмір кредитів, наданих домашнім господарствам (входять в групу «інші сектори економіки»), скоротився на 13,1%. Структуру кредитів за секторами економіки приведено на рис. 2.5.

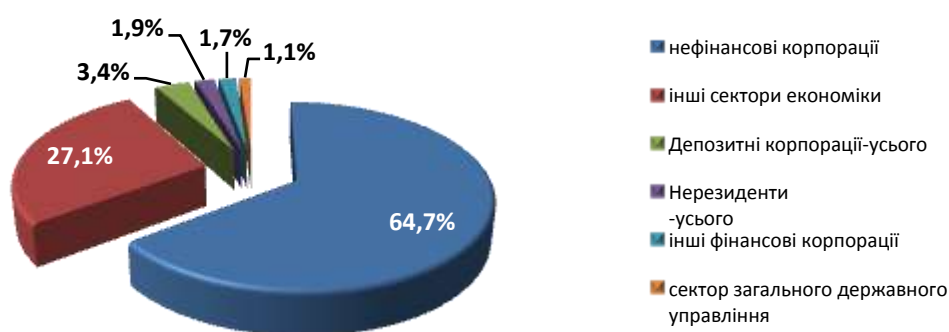

Рис. 2.5. Структура наданих кредитів, у розрізі секторів економіки станом на 01.01.2011 р.

У порівнянні з кінцем третього кварталу збільшилась частка кредитів нефінансовим корпораціям (із 63,5% до 64,7%). Частка інших секторів (в тому числі домогосподарств) склала 27,1%.

За цільовим спрямування кредитів нефінансовим корпораціям (рис. 2.6) переважає кредитування поточної діяльності (83,0%). Кредити в інвестиційну діяльність, в тому числі на придбання нерухомості, складають лише 17,0%.

Рис. 2.6. Кредити нефінансовим корпораціям, за цільовим спрямуванням станом на 01.01.2011 р.

Кредити, надані домашнім господарствам, на кінець 2010 року становили 209,5 млрд. грн., протягом року їх розмір знизився на 13,1%. За 2010 р. розмір споживчих кредитів скоротився на 10,3%. В той же час спостерігалось незначне збільшення споживчих кредитів у національній валюті (на 0,6%) та скорочення їх розмірів в доларах США на 17,1%. За цільовим спрямуванням (рис. 2.7) переважають споживчі кредити (58,7%). На придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості припадає 39,1% виданих банками кредитів іншим секторам економіки.

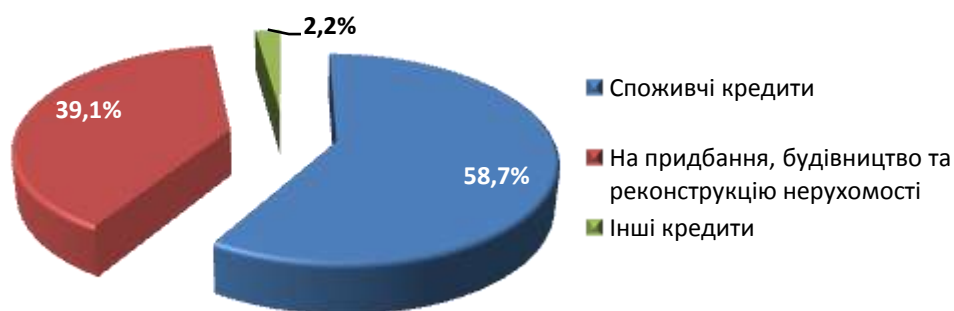

Рис. 2.7. Структура кредитів домогосподарствам за цільовим спрямуванням станом на 01.01.2011 р.

Кредити нефінансовим корпораціям в розрізі видів економічної діяльності. Аналіз структури виданих кредитів за видами діяльності приведено на рис. 2.8.

Рис. 2.8. Структура кредитів за видами економічної діяльності станом на 01.01.2011 р.

Як бачимо, 34,8% виданих кредитів нефінансовим корпораціям припадає на торгівлю, ремонт автомобілів, побутових приладів та предметів особистого вжитку, 24,3% кредитів спрямовано в переробну промисловість, 15,5% - в операції з нерухомим майном, на оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям. На будівництво припадає 8,6% кредитів, на сільське господарство – 5,3%. Питома вага кредитів, виданих решті видів господарської діяльності, складає менше 5% кожен.

Сума прострочених кредитів нефінансовим корпораціям на кінець 2010 р. становить 68,9 млрд. грн. Структуру прострочених кредитів за видами діяльності наведено на рис. 2.9.

Рис. 2.9. Структура прострочених кредитів за видами діяльності станом на 01.01.2011 р.

Як бачимо, пропорції аналогічні сукупним обсягам виданих кредитів: на торгівлю, ремонт автомобілів, побутових приладів та предметів особистого вжитку припадає 38,5% суми прострочених кредитів, на переробну промисловість – 35,3%, на операції з нерухомістю, інжиніринг – 14,2%, будівництво – 11,4%, сільське господарство - 4,8%.

Кредити у розрізі валют і строків. В цілому по системі на кредитив національній валюті припадає на кінець 2010 р. 52,7%, на кредити в іноземній валюті – відповідно 47,3%. Аналіз у розрізі строків і валют станом на кінець 2010 року наведено на рис. 2.10.

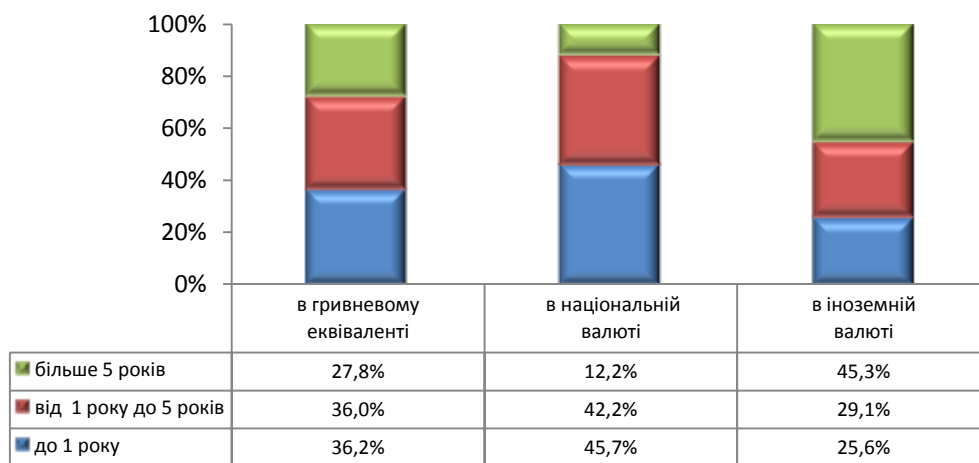

Рис. 2.10. Структура виданих кредитів в розрізі строків і валют станом на 01.01.2011 р.

Як бачимо, в національній валюті переважає короткострокове та середньострокове кредитування (45,7% та 42,2% відповідно), на частку кредитів строком понад 5 років припадає всього 12,2%. В іноземній валюті переважають кредити понад 5 років (45,3%), тоді як на кредити до 5 років припадає 54,7%.

Розділ 3 Зобов'язання українських банків

Сукупний обсяг зобов'язань українських банків складав 804,4 млрд. грн. станом на кінець 2010 р., що на 51,1 млрд. грн. (або на 6,7%) більше, ніж на початок року, та на 19,6 млрд. грн. (або на 2,6%) більше, ніж на кінець третього кварталу. Деталізацію окремих складових зобов'язань банків приведено у табл. 3.1.

Таблиця 3.1. Сукупні зобов'язання банківської системи, млн. грн.

Назва банку	В цілому по системі				
	01.01.10	01.04.10	01.07.10	01.10.10	01.01.11
Кошти банків	274 300	260 073	246 020	241 952	249 519
Кошти юридичних осіб	136 094	133 075	140 516	156 232	164 372
Кошти фізичних осіб	213 542	221 902	242 967	260 451	275 075
Інші залучені кошти	47 503	46 168	45 594	46 424	43 010
Інші фінансові зобов'язання	25 261	30 251	26 847	26 207	16 960
Інші зобов'язання	56 541	56 774	56 150	53 430	55 423
Усього зобов'язань	753 242	748 243	758 093	784 695	804 359

Як бачимо, протягом 2010 р. спостерігалось зниження коштів банків та зростання коштів клієнтів – фізичних та юридичних осіб. Так, станом на кінець 2010 р., кошти банків склали 249,5 млрд. грн., що на 24,8 млрд. грн. (або на 9,0%) менше, ніж на початок року.

Кошти клієнтів – юридичних осіб склали на кінець року 164,3 млрд. грн., що на 28,2 млрд. грн. (або на 20,8%) більше, ніж на початок року, та на 8,1 млрд. грн. (або на 5,2%) більше, ніж на кінець третього кварталу.

Кошти клієнтів – фізичних осіб склали на кінець року 275,0 млрд. грн., що на 61,5 млрд. грн. (або на 28,8%) більше, ніж на початок року, та на 14,6 млрд. грн. (або на 5,6%) більше, ніж на кінець третього кварталу.

Інші залучені кошти склали 43,0 млрд. грн., інші фінансові зобов'язання та інші зобов'язання відповідно 16,9 млрд. грн., та 55,4 млрд. грн., тобто ці показники залишились майже на тому самому рівні, що були на початок року.

Нижче на рис. 3.1 відображено динаміку структури зобов'язань українських банків протягом 2010 р.

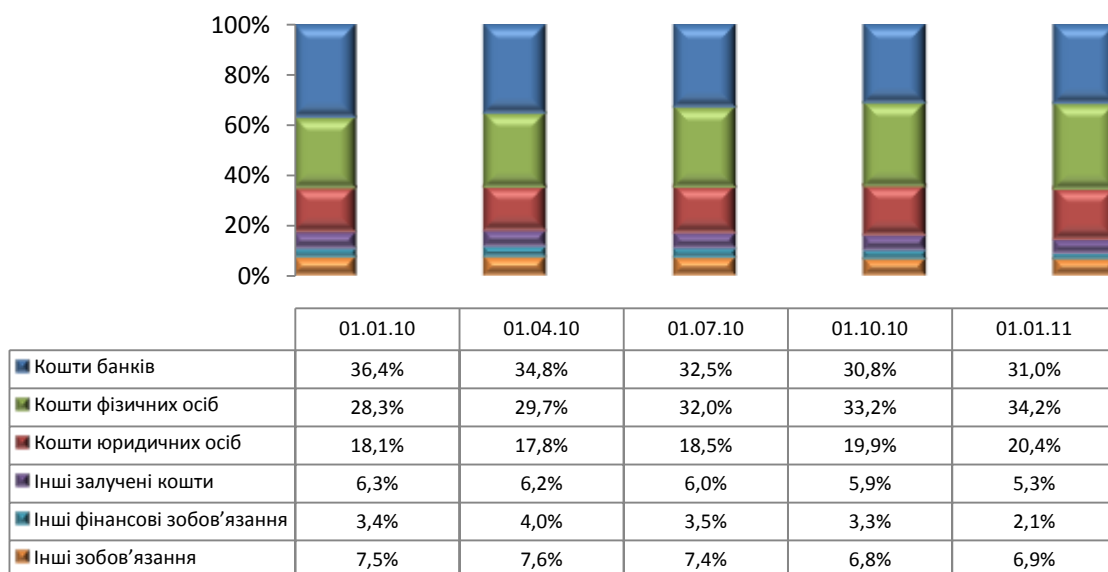

Рис. 3.1. Динаміка структури зобов'язань банківської системи у 2010 р.

Як бачимо, частка коштів банків у структурі зобов'язань протягом перших трьох кварталів 2010 р. знижувалась і лише за результатами 4-го кварталу незначно зросла. Так, на 01.01.2010 р., вона складала 36,4%, а на кінець 2010 р. вже 31,0% (-5,4 п. п.), притому що частка коштів клієнтів – фізичних осіб виросла із 28,3%, на початок року, до 34,2% (+5,9 п. п.), на кінець року. Частка коштів юридичних осіб зростала менш відчутно, всього на 2,3 п. п., і склала станом на 01.01.2011 р. 20,4%. По інших статтях зобов'язань спостерігалось зниження частки в темпах, що не перевищували 1 п. п., тобто можна зробити висновок про відносну стабільність їх питомої ваги. Нижче в табл. 3.2 показано зміну обсягів зобов'язань у розрізі груп банків за класифікацією НБУ.

Таблиця 3.2. Динаміка зобов'язань у розрізі груп, млн. грн.

Назва банку	Група 1		Група 2		Група 3		Група 4	
	01.01.10	01.01.11	01.01.10	01.01.11	01.01.10	01.01.11	01.01.10	01.01.11
Кошти банків	187 954	159 339	54 377	57 638	16 645	15 114	15 324	17 428
Кошти юридичних осіб	83 205	99 205	22 658	32 907	13 023	13 973	17 209	18 286
Кошти фізичних осіб	150 368	188 763	31 500	44 543	12 661	18 188	19 012	23 580
Інші залучені кошти	44 320	40 132	1 114	1 606	1 206	644	863	628
Інші фінансові зобов'язання	15 587	10 268	6 071	4 442	776	856	2 827	1 395
Інші зобов'язання	43 432	39 592	7 113	8 758	2 627	2 656	3 370	4 417
Усього зобов'язань	524 865	537 299	122 833	149 895	46 938	51 431	58 606	65 734

За даними табл. 3.2, по всіх чотирьох групах спостерігалось зростання сукупних зобов'язань. Найбільший приріст їх відбувся по 2-й групі – на 27,1 млрд. грн. (або на 22,0%). Також

значним був приріст по 4-й групі – на 7,1 млрд. грн. (або на 12,1%). По 1-й та 3-й групах приріст склав відповідно 12,4 млрд. грн. (+2,3%) та 4,5 млрд. грн. (+9,5%).

НРА «Рюрік» здійснило аналіз якості зобов'язань у розрізі груп та по банківській системі в цілому. Нижче на рис. 3.2 – 3.4 унаочнено отримані результати.

Коефіцієнт структури зобов'язань - характеризує стабільність фінансових ресурсів. Визначається як відношення коштів на поточних рахунках до строкових депозитів. Чим нижче значення, тим менше відносна залежність банків від ліквідних активів, що обумовлено структурою зобов'язань. Нормативним значенням НРА «Рюрік» визначає 0,50. Динаміка показника за аналізований період відображена на рис. 3.2.

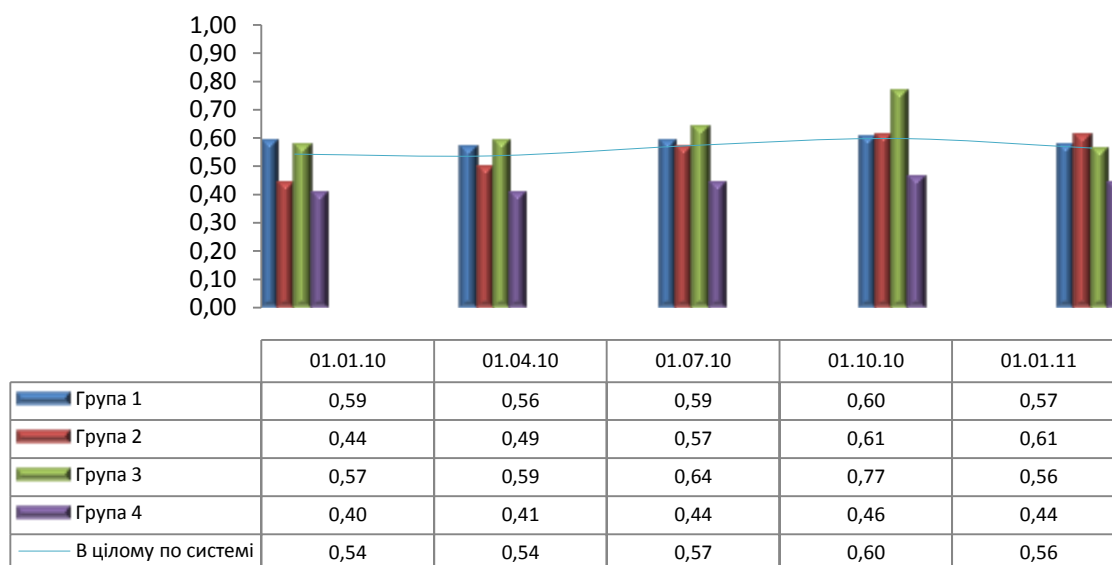

Рис. 3.2. Динаміка коефіцієнта структури зобов'язань у розрізі груп банків

Як бачимо, відбулось незначне зростання показника, з чого можна зробити висновок про більш швидке зростання коштів на поточних рахунках, аніж строкових депозитів. Так, коефіцієнт структури депозитів за строковістю по системі виріс із 0,54, на початок року, до 0,56, на кінець. Найбільше значення даного коефіцієнта протягом року спостерігалось на кінець третього кварталу – воно дорівнювало 0,60. Серед груп, найбільшим було його зростання по 2-й та 4-й групах. Для банків 2-ї групи значення коефіцієнта збільшилось на 38,6% із 0,44 до 0,61, по 4-й групі – на 10,0% із 0,40 до 0,44. По 1 та 3 групах банків, за класифікацією НБУ, коефіцієнт структури зобов'язань зменшився на 2 та 1 п.п. відповідно. Тож, НРА «Рюрік» констатує, що незважаючи на досить високі значення даного показника на кінець третього кварталу, загалом за рік він зазнав незначних зрушень, і на кінець року він був найбільш адекватним для дрібних банків 4-ої групи.

Коефіцієнт структури депозитів за строковістю. Визначається як частка довгострокових депозитів у сукупному обсязі останніх. При низьких значеннях коефіцієнта

витрати банків на обслуговування строкових та ощадних депозитів є мінімальними, що дає можливість отримати максимальне значення спреду. Чим вище значення показника, тим нижче необхідний рівень ліквідності. Нормативним значенням, вважаємо, не менш як 0,67. Динаміка показника унаочнена на рис. 3.3.

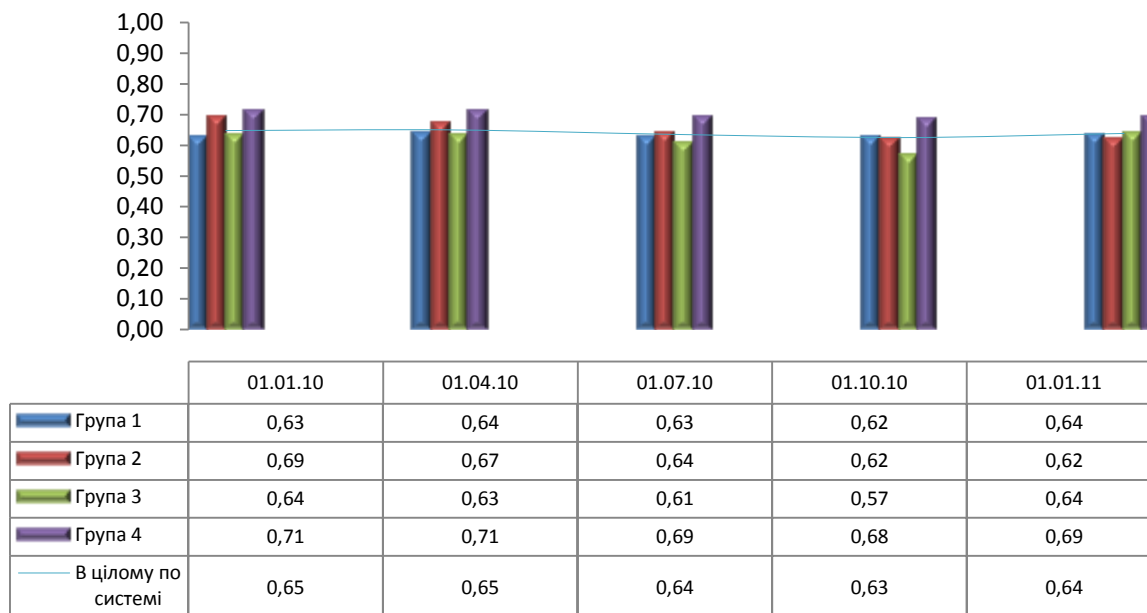

Рис. 3.3. Динаміка коефіцієнта структури депозитів за строковістю

За підсумками року НРА «Рюрік» відзначає негативну тенденцію у динаміці показника. Однак, протягом останнього кварталу 2010 р. відбулось збільшення коефіцієнта структури депозитів. В цілому по системі, протягом року, відбулось зниження частки довгострокових вкладів із 65% до 64%. Найбільш значним було її зниження по другій та четвертій групах банків – на 7 та 2 п.п. відповідно. По першій групі відбулось зростання значень показника, а по третій – він залишився без змін.

Далі НРА «Рюрік» здійснило аналіз структури депозитів.

Депозити за секторами економіки. Всього по секторах економіки, в тому числі по нерезидентах, станом на кінець 2010 р., банками залучено депозитів на суму 464,3 млрд. грн. Структуру приведено на рис. 3.4.

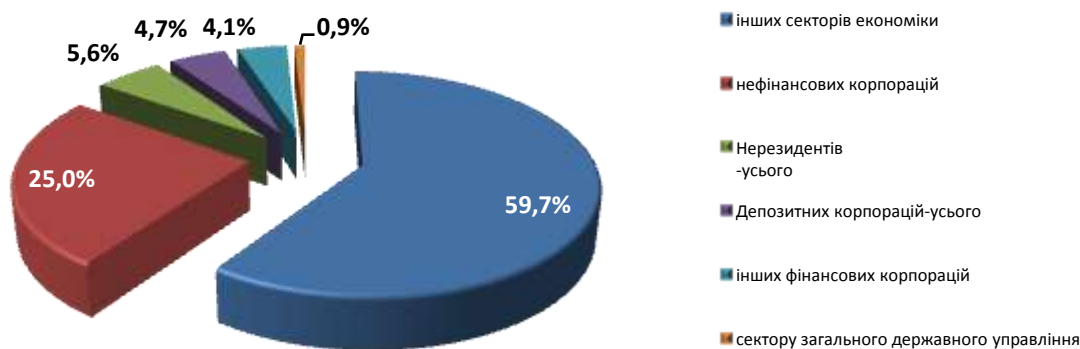

Рис. 3.4. Структура залучених депозитів у розрізі секторів економіки станом на 01.01.2011 р.

Як бачимо, 59,7% припадає на інші сектори економіки (в тому числі домогосподарства). На нефінансові корпорації припадає четверта частина всіх депозитів. Частки решти секторів не перевищують 6% кожен.

Депозити нефінансових корпорацій за видами діяльності. Всього від нефінансових корпорацій на кінець 2010 р. було залучено 116,1 млрд. грн. депозитів, структуру яких приведено на рис. 3.5.

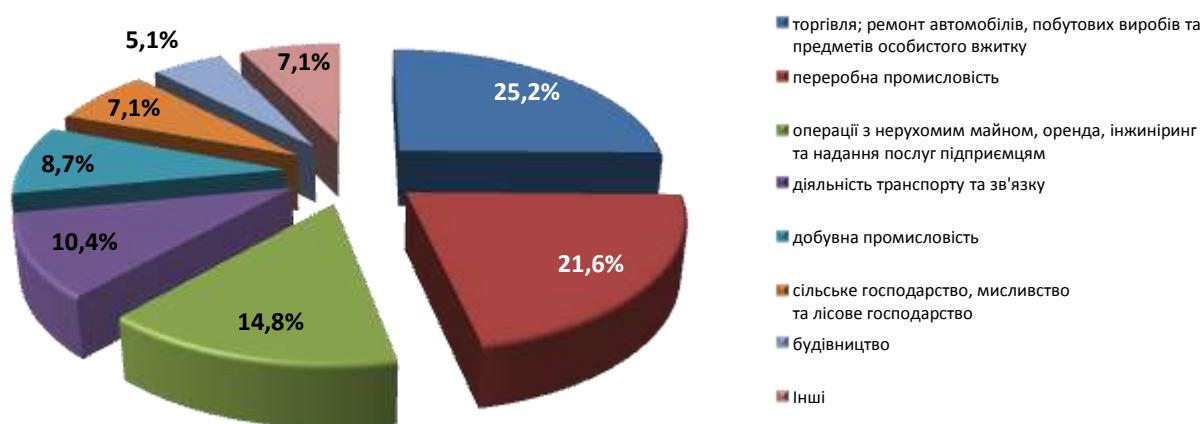

Рис. 3.5. Структура залучених депозитів за видами діяльності станом на 01.01.2011 р.

Бачимо, що 25,2% депозитів залучено зі сфери торгівлі, ремонту автомобілів, побутових приладів та предметів особистого вжитку. На переробну промисловість припадає 21,6%, на операції з нерухомістю – 14,8%, транспорт – 10,4%.

Депозити у розрізі валют та строків. Із залучених депозитів на національну валюту припадає 54,7% загального обсягу, на іноземну відповідно 45,3%. На рис. 3.6 унаочнено структуру депозитів по валютах та строках.

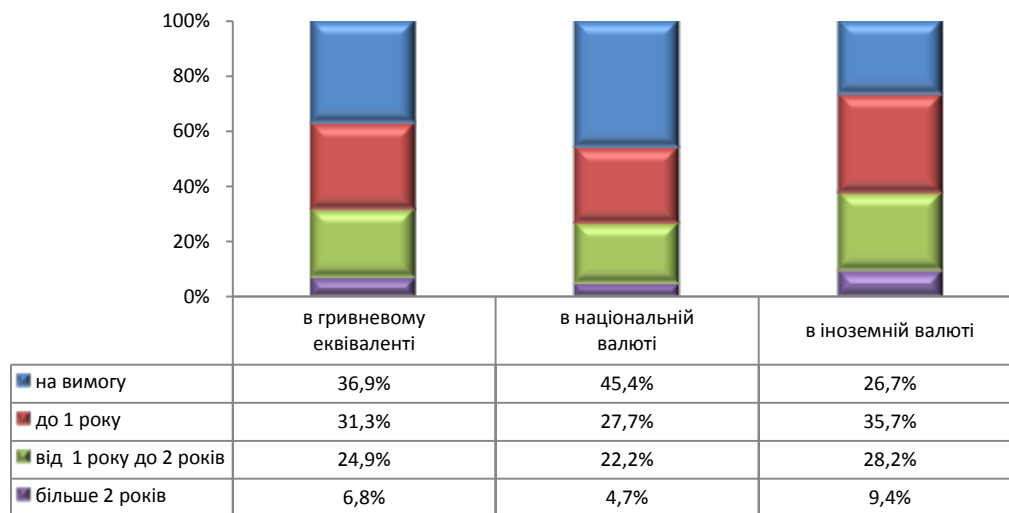

Рис. 3.6. Структура депозитів за строками та валютами станом на 01.01.2011 р.

Як бачимо, в національній валюті переважають депозити на вимогу (45,4% сукупного обсягу), тоді як у іноземній валюті перевага надається строковим депозитам. На депозити строком понад 2 роки у національній валюті припадає 4,7%, в іноземній – 9,4%.

Розділ 4 Капітал українських банків

Станом на кінець 2010 р. сукупний обсяг капіталу українських банків складав 137,7 млрд. грн., що на 17,5 млрд. грн. (або на 14,6%) більше, ніж на початок року, та на 4,9 млрд. грн. (або на 3,7%) більше, ніж на кінець третього кварталу. Деталізацію окремих складових капіталу українських банків приведено у табл.4.1.

Таблиця 4.1. Сукупний капітал банківської системи, млн. грн.

Назва банку	В цілому по системі				
	01.01.10	01.04.10	01.07.10	01.10.10	01.01.11
Статутний капітал	119 189	128 390	133 203	139 959	145 857
Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди	15 712	16 694	13 493	13 030	13 012
Резерви переоцінки цінних паперів	11 144	11 027	11 024	11 312	12 102
Прибуток/Збиток минулих років	662	-30 844	-29 341	-28 887	-28 620
Прибуток/Збиток поточного року	-31 492	-4 423	-8 306	-9 999	-13 027
Інший власний капітал	4 993	5 877	7 089	7 387	8 400
Усього власного капіталу	120 208	126 721	127 162	132 802	137 725

Як бачимо, статутний капітал по банківській системі в цілому і надалі перевищує сукупний розмір власного капіталу, що зумовлено накопиченим збитком минулих років у розмірі 28,6 млрд. грн., або 20,8% власного капіталу.

Протягом першого кварталу 2010 р. 15 банків збільшили статутний капітал на загальну суму 9,2 млрд. грн., протягом другого – 22 банки на суму 4,8 млрд. грн., протягом третього кварталу – 21 банк на суму 6,8 млрд. грн., протягом четвертого кварталу – 37 банків на суму 6,6 млрд. грн., а один банк зменшив розмір статутного капіталу на 0,6 млрд. грн. Таким чином, загальний розмір статутного капіталу протягом четвертого кварталу збільшився на 6 млрд. грн.³

Варто зазначити, що 15 лютого 2011 р. Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності банків». Цей Закон передбачає ряд змін в регулюванні банківської діяльності, які покликані підвищити прозорість банківської системи України. Відповідно до даного Закону, Національному банку України надається більше повноважень щодо отримання та перевірки інформації про ділову репутацію і фінансовий стан засновників і власників банків. На думку Аналітичного департаменту НРА «Рюрік», прийняті зміни не дозволять створювати банки з не прозорою структурою власності, і виявити реальних власників банків.

³ Більш детальну інформацію стосовно збільшення статутного капіталу окремими банками наведено у додатку 2 до цього огляду.

Вищезазначений закон передбачає підвищення вимог до статутного капіталу банків з 75 до 120 млн. грн., що на нашу думку, покликано збільшити капіталізацію банківської системи України, та підвищити її стійкість в стресових ситуаціях.

Варто зазначити, що на кінець 2010 р. 72 банки із 176 діючих (40,9%) не виконали вимогу стосовно нарощення статутного капіталу до розміру 120 млн. грн. На даний момент не існує певної тенденції щодо виконання окремими банками даної вимоги, Аналітичний департамент НРА «Рюрік» зазначає, що така тенденція пов'язана з тим, що в поточній редакції законопроекту на збільшення статутного капіталу в банків є 5 років.

Аналіз капіталу у розрізі груп банків за класифікацією НБУ наведено в табл. 4.2. Як бачимо, зростання власного капіталу відбулось по всіх групах крім третьої. Однак при цьому лише по першій та четвертій групі його розмір перевищував розмір статутного капіталу (91,5 млрд. грн. та 87,1 млрд. грн. по першій групі, та 17,4 млрд. грн. та 15,4 млрд. грн. по другій групі відповідно). По решті груп статутний капітал перевищував суму власного капіталу. Найбільше наростили статутний капітал банки 1-ої групи, а саме: ВТБ Банк на 2,487 млрд. грн., Укрсиббанк на 2,231 млрд. грн. Разом ці два банки склали 70,98% від збільшення статутного капіталу банківської системи у IV кварталі 2010 р.

Таблиця 4.2. Капітал банківської системи у розрізі груп банків, млн. грн.

Назва банку	Група 1		Група 2		Група 3		Група 4	
	01.01.10	01.01.11	01.01.10	01.01.11	01.01.10	01.01.11	01.01.10	01.01.11
Статутний капітал	75 805	87 097	18 557	32 630	10 777	10 685	14 049	15 445
Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди	10 475	7 984	2 311	2 386	1 301	1 195	1 626	1 447
Резерви переоцінки цінних паперів	7 724	8 582	1 113	1 158	1 173	1 172	1 134	1 190
Прибуток/Збиток минулих років	680	-13 076	-366	-11 043	71	-3 892	278	-608
Прибуток/Збиток поточного року	-17 033	-5 094	-7 057	-6 993	-3 478	-851	-3 924	-88
Інший власний капітал	3 733	5 994	943	2 296	253	66	64	44
Усього власного капіталу	81 384	91 487	15 501	20 433	10 096	8 375	13 227	17 430

Нарощування статутного капіталу банків України забезпечувалось за рахунок інвестицій вітчизняних та іноземних інвесторів. На позитивну оцінку заслуговує факт збереження в четвертому кварталі тенденції до збільшення капіталу за рахунок коштів вітчизняних інвесторів, адже в цьому випадку підвищення рівня капіталізації може посилити зацікавленість інвесторів у ефективному використанні ресурсів банківських установ, зміцненні їх фінансового стану і якості активів, та дасть можливість розширити обсяги кредитування національної економіки.

Збільшення участі іноземних інвесторів має як позитивний, так і негативний вплив на банківську систему України. Зокрема, варто зазначити, що завдяки збільшенню частки іноземних інвесторів в сукупних розмірах власного капіталу банків України вирішується проблема збільшення капіталізації банків. В той же час збільшується і вплив іноземних держав на вітчизняну економіку, через обслуговування банками підприємств важливих стратегічних галузей. Тому, на думку НРА «Рюрік», вирішення проблеми капіталізації банківської системи за рахунок коштів внутрішніх інвесторів є більш пріоритетним.

Новим для української практики у сфері вирішення проблем нарощування власного капіталу банків протягом 2010 р. стала участь держави у відтворенні і збільшенні капіталу проблемних банків.

Нижче графічно представлено аналіз показників достатності капіталу та фінансової стійкості банківської системи у розрізі чотирьох груп (див. рис. 4.1 – 4.4).

Коефіцієнт фінансової автономії – показує ступінь забезпеченості ризикованих вкладень банків їх власним капіталом – визначається як відношення власного капіталу до сукупних активів. Нормативним значенням показника, на думку НРА «Рюрік», є 8-15%. Динаміка показника відображена на рис. 4.1.

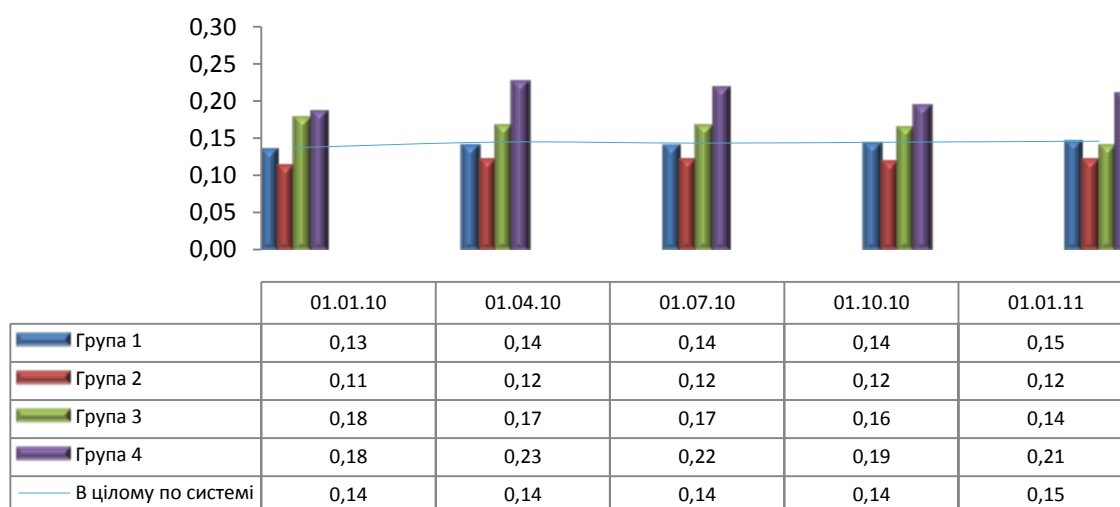

Рис. 4.1. Динаміка показника фінансової автономії протягом 2010 р.

Як бачимо, загалом по системі значення показника на кінець четвертого кварталу виросло на 1 п. п. Протягом 2010 р. значення коефіцієнта збільшилось по 1, 2 та 4 групах, зокрема на 2, 1 та 3 п.п. по кожній групі відповідно. Коефіцієнт знижувався лише по 3-й групі (протягом року зменшився на 4 п. п.), однак залишається в межах нормативних значень. Найбільша фінансова автономія у банків четвертої групи, найменша – у банків другої групи.

Коефіцієнт фінансової незалежності – характеризує ступінь незалежності, стійкості банків до кон'юнктурних ринкових коливань – визначається як відношення власного капіталу

до сукупних зобов'язань. Оптимальним є зростання значень показника, нестабільність свідчить про проблеми з ліквідністю. Оптимальним значенням показника НРА «Рюрік» вважає 15-20%. Динаміка показника показана на рис. 4.2.

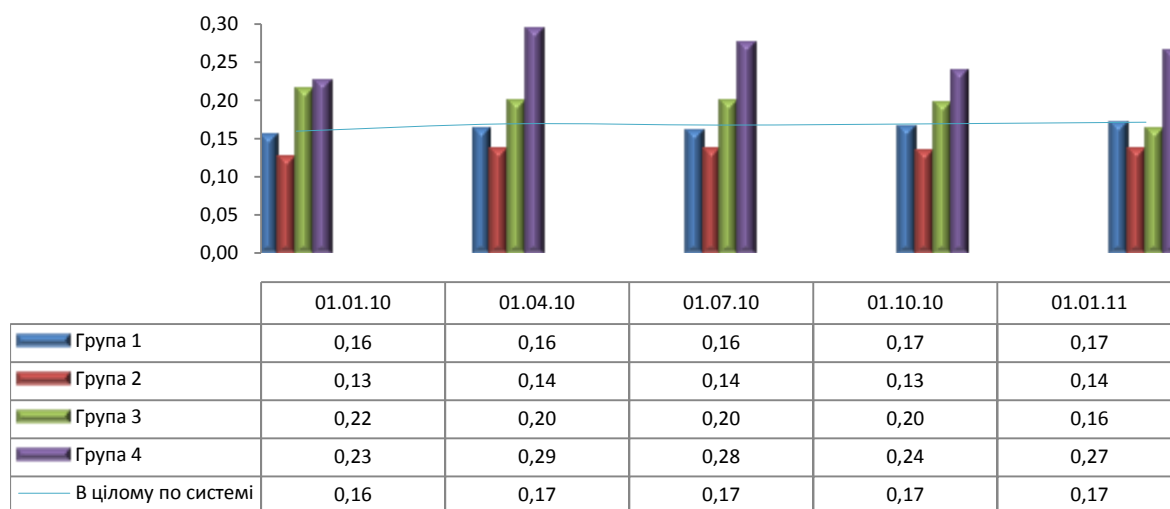

Рис. 4.2. Динаміка показника фінансової незалежності

В цілому, по системі фінансова незалежність протягом всього року залишалась досить високою і перебуває на рівні 16-17%, що приблизно відповідає рівню незалежності крупних банків 1-ої групи. Найвищою є незалежність дрібних банків 4-ої групи (23-28%). Показники банків 2-ої групи лише наближаються до діапазону оптимуму і складають 13-14%. Банки 3-ої групи, на кінець 2010 р., мали показники фінансової незалежності близькі до рівня значень по всій системі і становили 16%.

Коефіцієнт захищеності залучених депозитів власним капіталом – характеризує ступінь захищеності власним капіталом коштів залучених на рахунки. Позитивною тенденцією є стабільно невисоке значення або незначне зниження. Критичним максимальним значенням показника НРА «Рюрік» вважає 9,0. Динаміку показника для українських банків відображено на рис. 4.3.

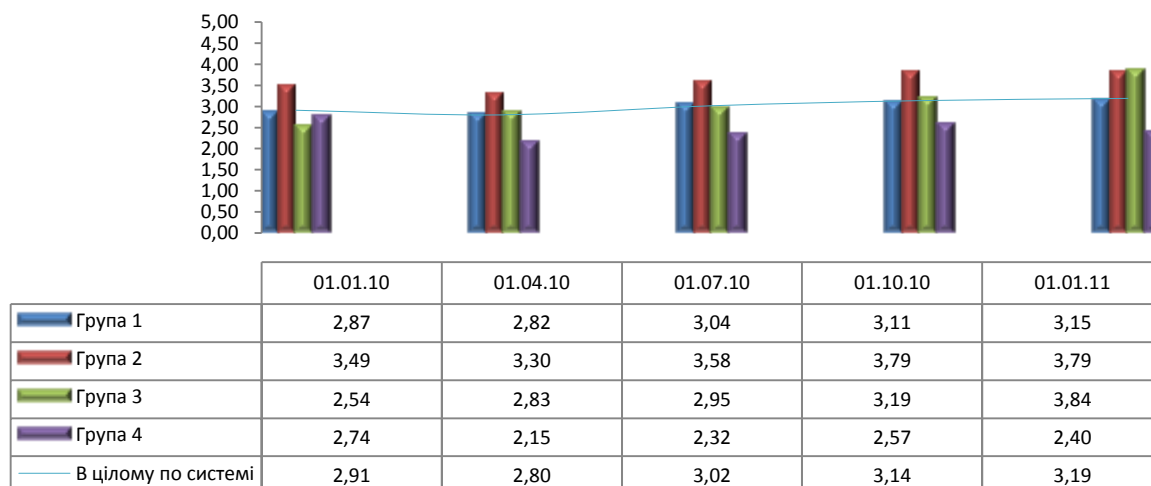

Рис. 4.3. Динаміка показника захищеності депозитів власним капіталом

Як бачимо, найкращі значення показника на кінець 2010 р. демонструють банки 4-ої групи – перевищення залучених депозитів над власним капіталом складає не більше 2,4 рази і при цьому продовжувало протягом року знижуватись. Найбільшим значення коефіцієнта є у банків 2-ої та 3-ої групи (на кінець року показники становили 3,79 та 3,84 рази відповідно), при тому, що спостерігалось їх зростання протягом всього року.

Захищеність виданих кредитів власним капіталом – характеризує спроможність банків повернути залучені кошти за умови неповернення кредитів. Позитивною тенденцією є стабільно невисоке значення або незначне зниження. Критичним максимальним значенням НРА «Рюрік» вважає 9,0. Динаміка показника за аналізований період унаочнена на рис. 4.4.

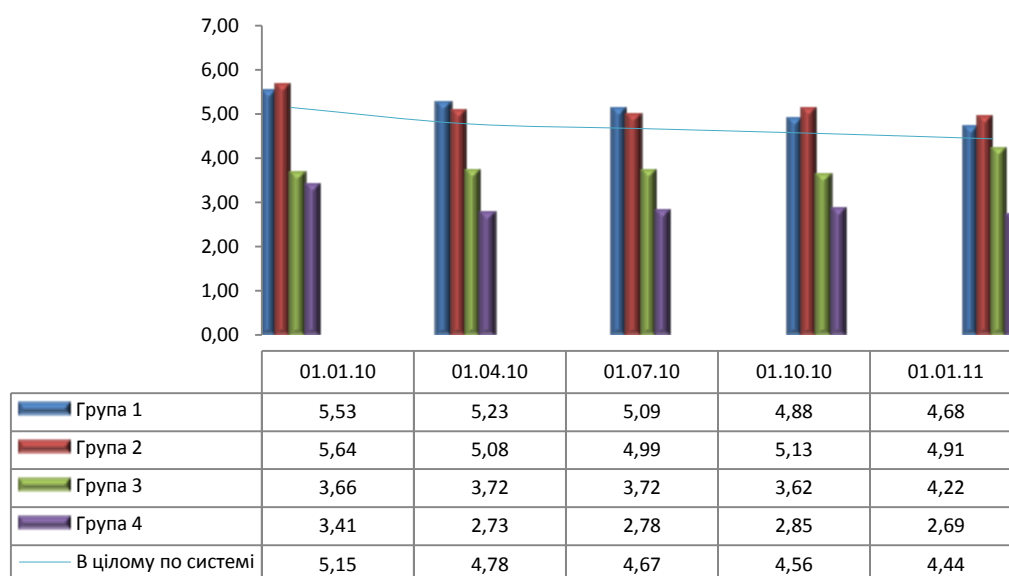

Рис. 4.4. Динаміка коефіцієнта захищеності виданих кредитів власним капіталом

Як бачимо, середнє значення показника по системі знижувалось протягом всього року і, станом на 01.01.11, склало 4,44, що вдвічі менше критичного максимуму. При цьому показники забезпеченості кредитів капіталом зменшились серед банків 1, 2 та 4 групи, а зросли лише серед банків 3 групи. Найбільш захищені кредити власним капіталом серед банків 4 групи, (значення показника захищеності дорівнює 2,7-3,0), тоді як по крупних та великих банках кредити є найменш захищеними, а значення показника, відповідно, є більш наближеним до критичного максимуму і становило на кінець 2010 р. близько 4,7 для банків 1 групи та 4,91 для банків 2 групи. В цілому по кожній групі відзначаємо досить високу забезпеченість кредитних операцій капіталом.

Розділ 5 Фінансові результати банків

За підсумками 2010 р. сукупні збитки українських банків склали 13,027 млрд. грн., що на 18,465 млрд. грн. (або на 58,6%) менше, ніж за річними підсумками 2009 р. (див. рис. 5.1). За результатами року збитковими були 35 банків із 176 (17,6%). В той же час кількість збиткових банків, порівняно з станом на кінець третього кварталу, зменшилась на 6 банків. Із загального розміру збитків 12,160 млрд. грн. (або 93,35%) припадало на 2 банки 1-ої групи та 2 банки 2-ої групи: Форум (-3,282 млрд. грн.), УкрСиббанк (-3,14 млрд. грн.), РодовідБанк (-4,26 млрд. грн.) та Дочірній Банк Сбербанку Росії (-1,468 млрд. грн.). Найбільш прибутковими за результатами року були: Приватбанк (1,370 млрд. грн.), ОТП Банк (609,4 млн. грн.) Ощадбанк (460,6 млн. грн.) та Сітібанк (302,1 млн. грн.).

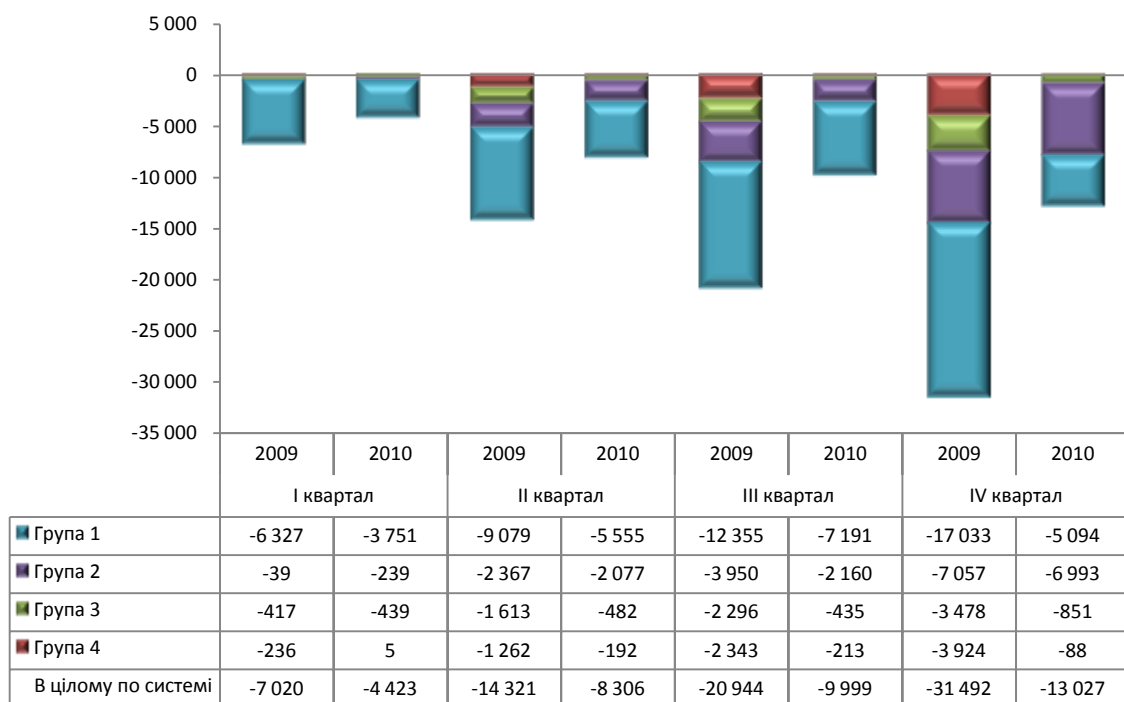

Рис. 5.1. Динаміка фінансового результату банківської системи, млн. грн.

По першій групі банків збитки скоротились на 11,9 млрд. грн. (або на 70,1%), по другій – на 64 млн. грн. (або на 0,9%), по третій – на 2,6 млрд. грн. (або в 4,1 рази), по четвертій – на 3,8 млрд. грн. (або в 44,6 разів).

Динаміку доходів банків показано на рис. 5.2. Як бачимо, доходи за підсумками 2010 р. склали 131,2 млрд. грн. і були меншими, ніж за результатами 2009 р., на 5,8 млрд. грн. (або на 4,2%), в тому числі: процентні доходи склали 113,3 млрд. грн., що на 5,7 млрд. грн. (або на 4,8%) менше за 2009 р., комісійні доходи зменшились на 0,7 млрд. грн. (або на 4,7%), торговельні зросли на 0,6 млрд. грн.

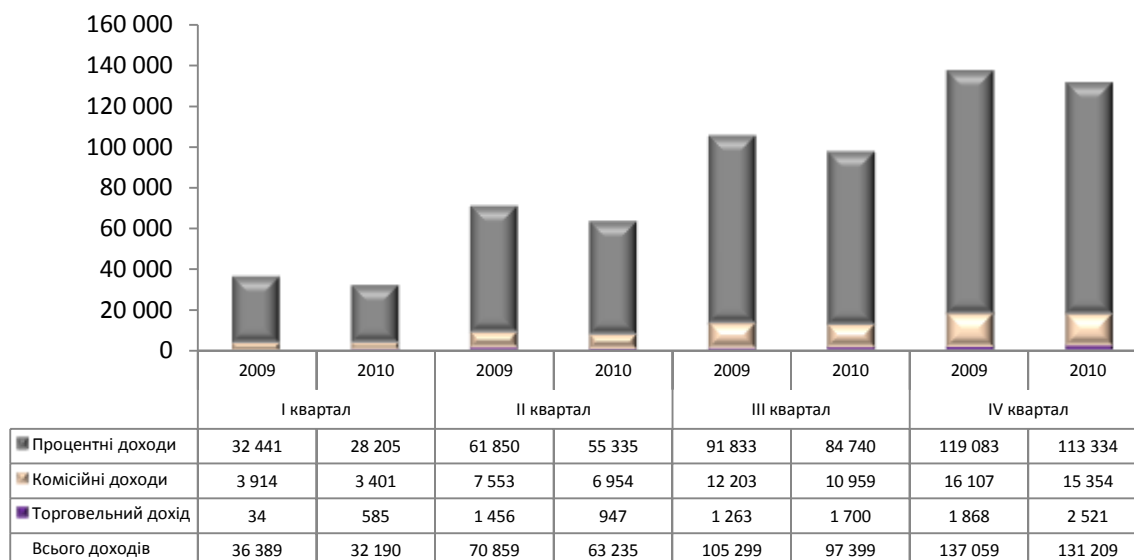

Рис. 5.2. Динаміка доходів банківської системи, млн. грн.

Структура доходів за аналізований період (рис. 5.3) майже не зазнала змін: на процентні доходи припадає 86,4% доходів, на комісійні – 11,7%, на торговельні – 1,9%.

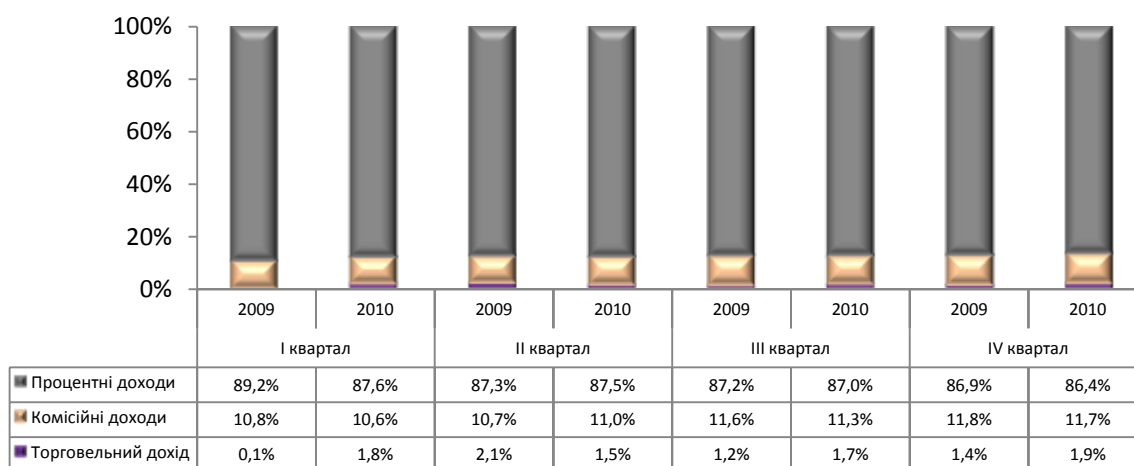

Рис. 5.3. Структура доходів банків

Динаміку витрат показано на рис. 5.4. Як бачимо, зниження витрат було більшим, що і обумовило скорочення збитків порівняно із 2009 р. Так, сукупні витрати склали 149,7 млрд. грн., що на 21,9 млрд. грн. (або на 12,8%) менше ніж за 2009 р. Найбільшого зменшення зазнали відрахування до резервів – на 19,6 млрд. грн. (або на 29,7%).

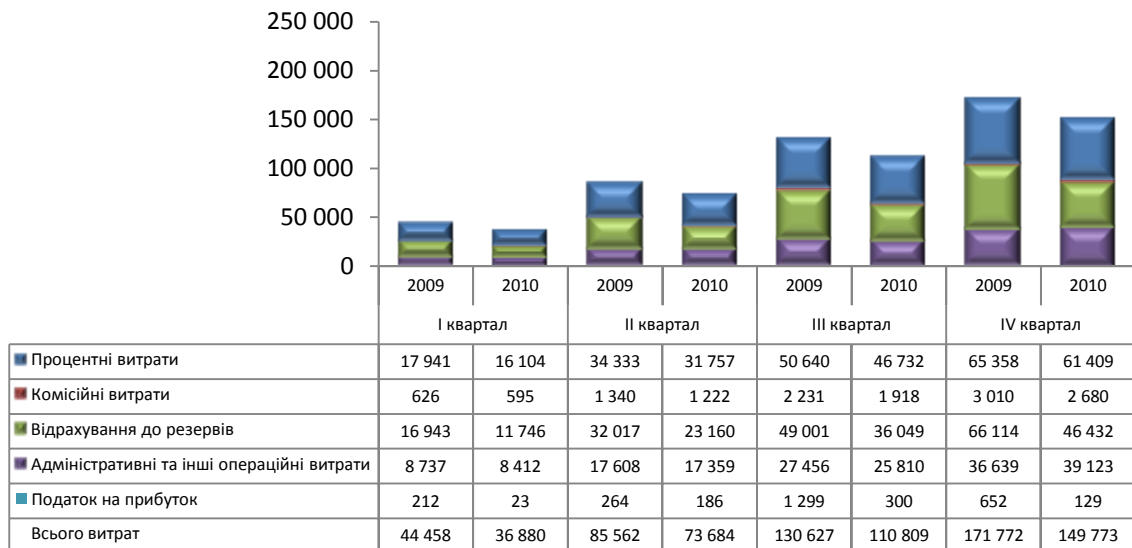

Рис. 5.4. Динаміка витрат банків, млн. грн.

Структура витрат (рис. 5.5) зазнала незначних змін: частка процентних витрат збільшилась порівняно із 2009 р. із 38,0% до 41,0%, питома вага відрахувань до резервів скоротилась із 38,5%, за підсумками 2009 р., до 31,0%, за підсумками 2010 р. Зросла частка адміністративних витрат із 21,3% до 26,1%. Частка комісійних витрат у сукупних витратах залишилась на попередньому рівні і дорівнює 1,8%.

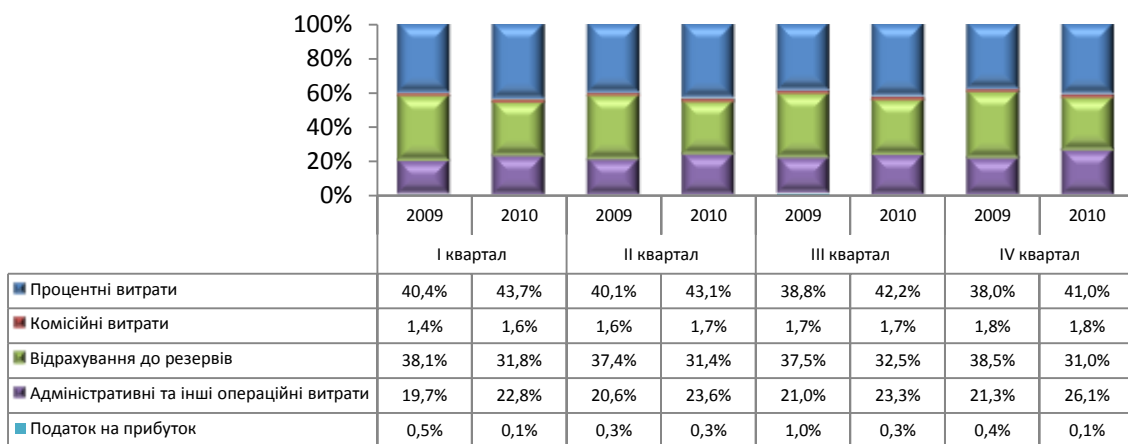

Рис. 5.5. Динаміка структури витрат банків

Далі НРА «Рюрік» проводить аналіз відносних показників фінансових результатів, а саме: динаміку співвідношення процентних і комісійних доходів, співвідношення процентних доходів і процентних витрат, коефіцієнтів безризикового покриття витрат та операційної ефективності.

Коефіцієнт співвідношення комісійного та процентного доходу – оцінює співвідношення безризикового і ризикового доходів банків. Чим вище значення показника, тим краще, особливо для країн з нестабільною економікою. Динаміку показника відображено на рис. 5.6.

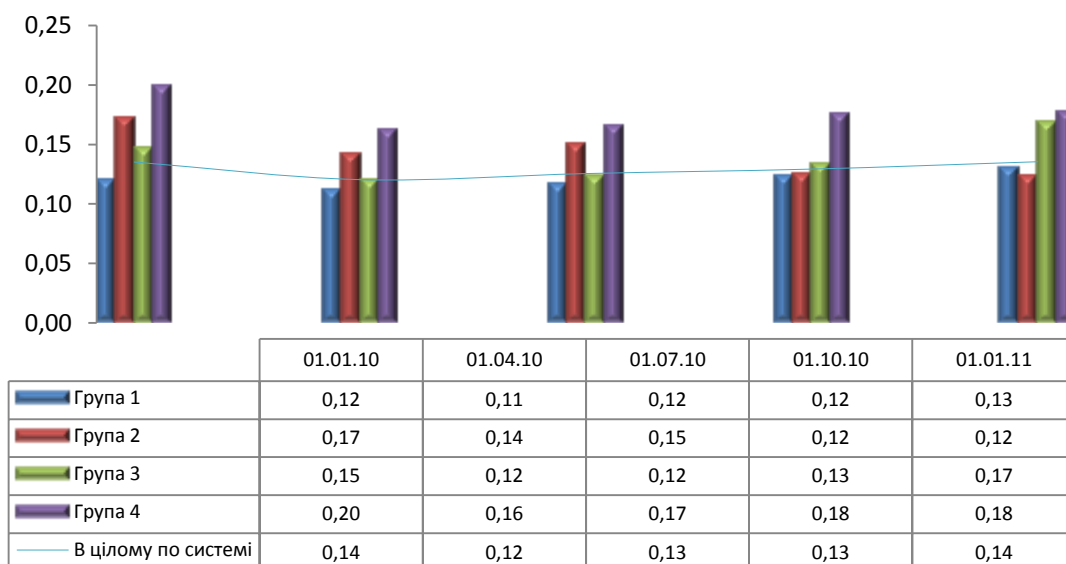

Рис. 5.6. Динаміка співвідношення комісійного і процентного доходів

Бачимо, що в цілому по системі значення показника на кінець року залишилось на тому ж рівні, що й на початок року. По 1 та 3 групах відбулось незначне зростання значення показника (на 1 та 2 п.п. відповідно), а по 2 та 4 групах – незначне скорочення (на 5 та 2 п.п. відповідно).

Співвідношення процентних доходів та витрат – оцінює здатність банків отримувати прибуток від операцій, що пов'язані з ризиком. Динаміку цього показника унаочнює рис. 5.7.

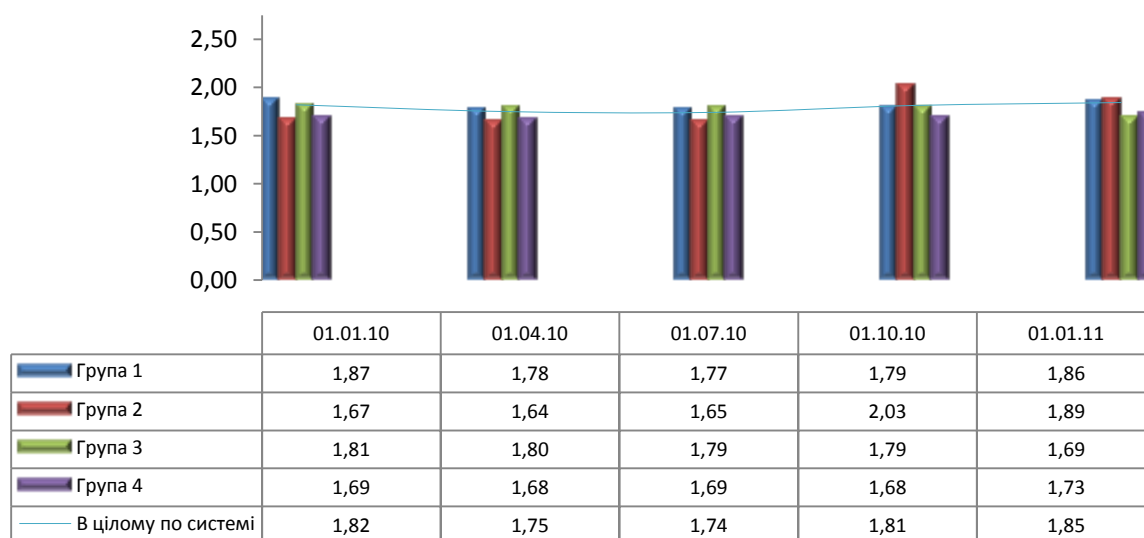

Рис. 5.7. Динаміка співвідношення процентних доходів і витрат

Як бачимо, в цілому по системі значення показника на кінець року є вищим, ніж його значення на початок року. Позитивну динаміку (зростання) продемонстрували банки другої та четвертої групи: коефіцієнт виріс із 1,67 до 1,89 та з 1,69 до 1,85 по кожній з зазначених груп відповідно, тобто доходи від процентних операцій майже вдвічі перевищують витрати за

ними. По групі 1 відбулось незначне зниження показника із 1,87 до 1,86, а по групі 3 із 1,81 до 1,69.

Коефіцієнт безризикового покриття витрат – показує, наскільки безризиковий дохід покриває витрати діяльності банків (рис. 5.8).

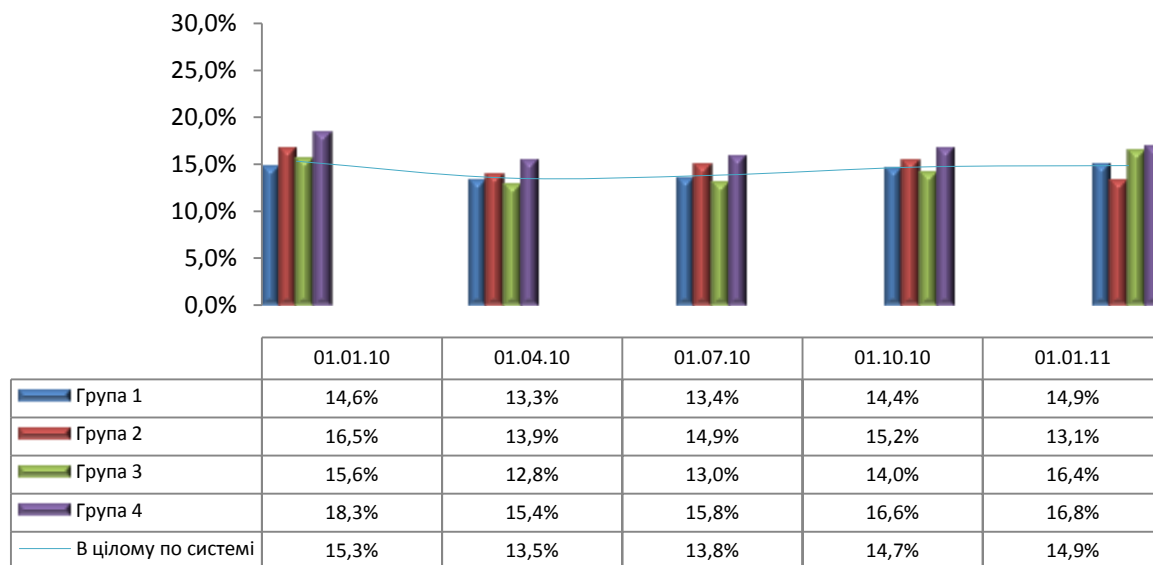

Рис. 5.8. Динаміка коефіцієнта безризикового покриття витрат

НРА «Рюрік» відзначає наявність негативної тенденції до зниження коефіцієнта безризикового покриття витрат протягом 2010 р. із 15,3% до 14,9%. Однак зниження значень даного коефіцієнта відбулось по другій та четвертій групах банків (на 3,4 та 1,5 п.п. відповідно), а по першій та третій групах банків спостерігається його зростання (на 0,3 та 0,8 п.п. відповідно).

Коефіцієнт операційної ефективності – характеризує рівень покриття операційних доходів операційними витратами – визначається як відношення процентних і комісійних доходів до процентних і комісійних витрат. Динаміка показника показана на рис. 5.9.

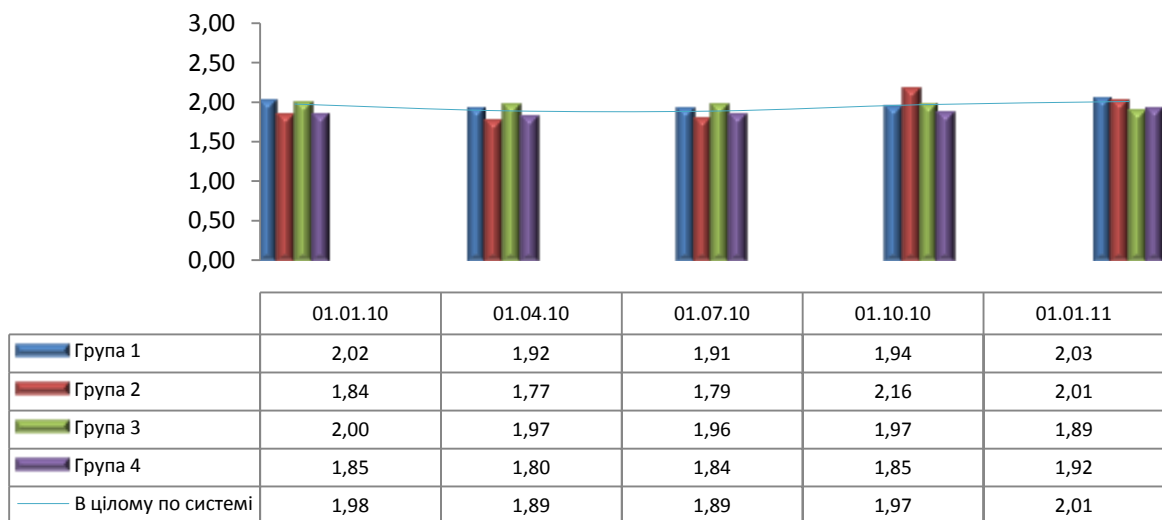

Рис. 5.9. Динаміка операційної ефективності банків

Коефіцієнт операційної ефективності протягом 2010 р. був відносно стабільним, і на кінець року його значення загалом по банківській системі збільшилось лише на 1,5%. З рис. 5.9 бачимо, що операційні доходи приблизно вдвічі перевищували операційні витрати. Для банків 2-ої та 4-ої груп відзначаємо зростання показника із 1,84, на початок року, до 2,01 на кінець року, та із 1,85 до 1,92 по кожній з груп відповідно. По групі 3 показник операційної ефективності дещо знизився, по групі 1 він залишився майже на тому самому рівні, що й на початку року.

Розділ 6 Кредитні рейтинги банків України

Аналітичний департамент НРА «Рюрік» здійснив аналіз кредитних рейтингів банків України.

На кінець 2010 р. серед 176 банків України, які мають ліцензію НБУ на здійснення банківських операцій, близько половини банків (87 банків або 49,4% від загальної кількості) мали довгострокові кредитні рейтинги. Більш детально співвідношення банків що мають кредитні рейтинги та банків, в яких відсутні кредитні рейтинги, проілюстровано на рис. 6.1.

Найвища частка банків з кредитними рейтингами наявна серед банків 1 групи (94,1%). Серед банків 2 та 3 групи даний показник дорівнює 81,8% та 90,5% відповідно. Найменша частка банків з кредитними рейтингами спостерігається по 4-й групі, вона нижча за середнє значення по банківській системі України і дорівнює 29,3%.

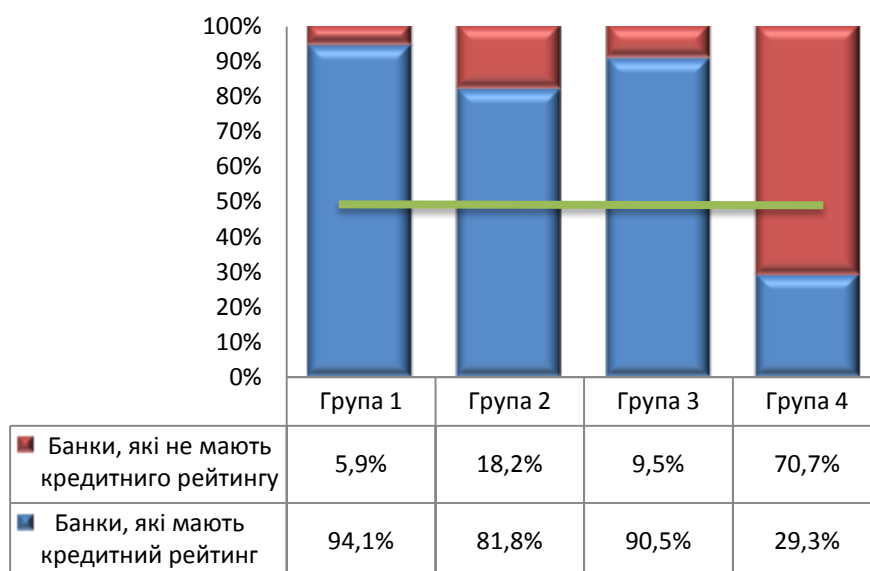

Рис. 6.1. Частка банків України в яких наявні кредитні рейтинги

З 89 банків, які не мають кредитних рейтингів, 82 банки (92,1% від загальної кількості) належать до 4 групи, і лише 7 банків (7,9%) до інших груп, зокрема до 3 групи – 2 банки; до 2 групи – 4 банки; та до 1 групи – 1 банк. З першої групи не має кредитного рейтингу лише банк «Надра», скоріш за все, це пов'язано з фінансовими проблемами, які його переслідують протягом останніх 3-х років.

Варто зазначити, що хоча в Україні на кінець 2010 р. мали кредитні рейтинги лише 87 банків, всього ж підтримується 97 кредитних рейтингів, тобто 10 банків мають довгострокові кредитні рейтинги одночасно в 2-х рейтингових агентствах. Серед банків, які мають одночасно 2 кредитні рейтинги:

- 7 банків мають кредитні рейтинги національних і міжнародних рейтингових агентств;
- 3 банки мають рейтинги одночасно в двох міжнародних рейтингових агентствах.

Серед всіх кредитних рейтингів банків України за національною шкалою лише 6 (6,2% від загальної кількості) визначено на рівні спекулятивної категорії, а 91 кредитний рейтинг визначено на рівні інвестиційної категорії (93,8% від загальної кількості рейтингів). На рис. 6.2 відображена дивергенція кредитних рейтингів банків України.

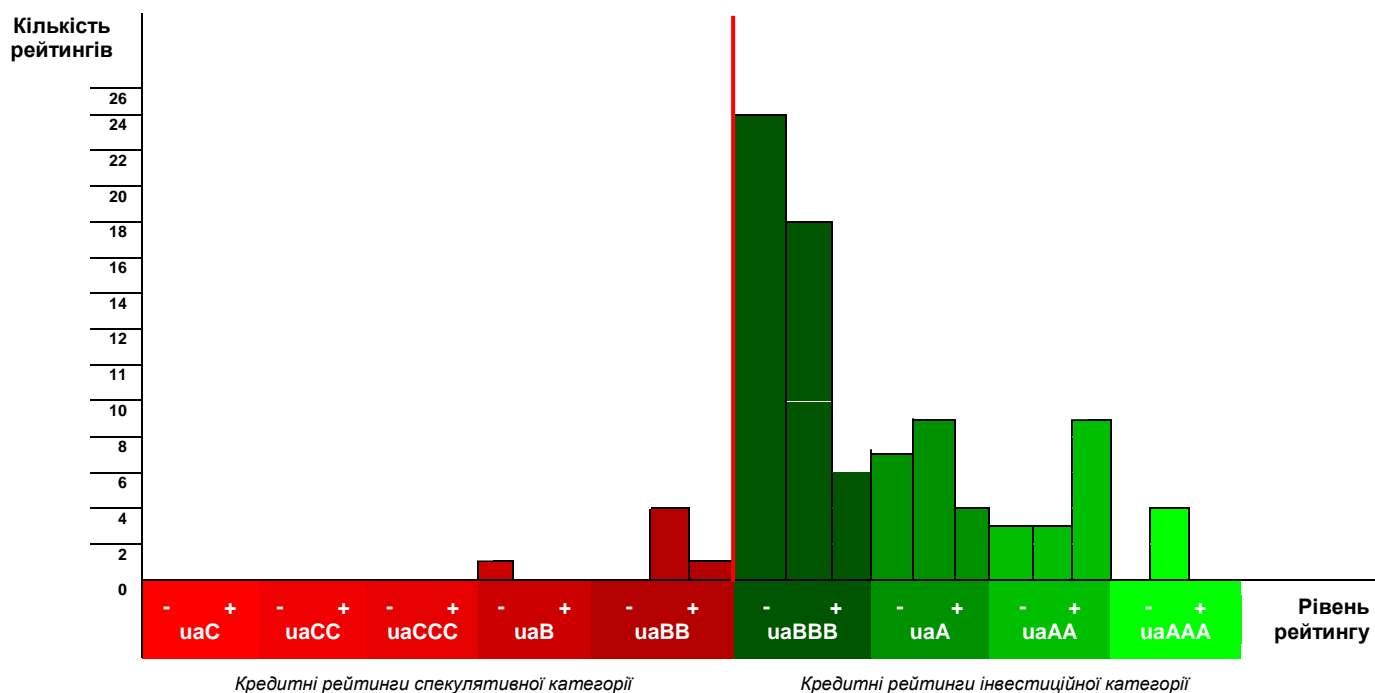

Рис. 6.2. Дивергенція кредитних рейтингів банків України станом на 01.01.2011 р.

З проілюстрованого рисунка бачимо, що більшість банків України має кредитні рейтинги на рівні uaBBB-, всього таких банків 26. По одному банку мають кредитні рейтинги спекулятивної категорії рівня uaB- та uaBB+. Зазначимо, що 4 з 6 спекулятивних кредитних рейтингів банків України підтримуються міжнародними рейтинговими агентствами.

На рис. 6.3 наведена структура кредитних рейтингів банків України в розрізі їх рівнів.

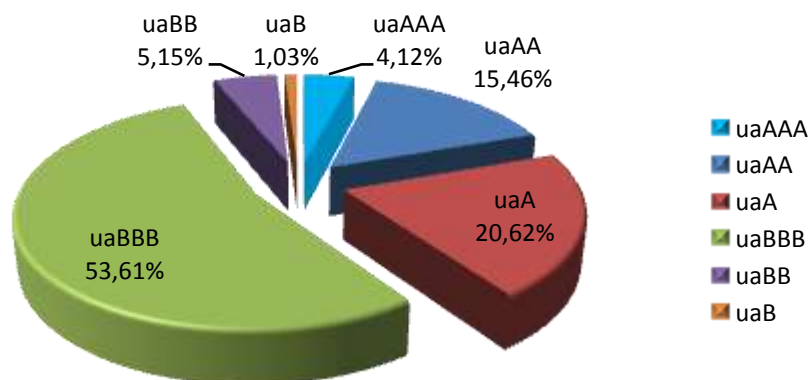

Рис. 6.3. Структура кредитних рейтингів банків України в розрізі їх рівнів

Бачимо, що найбільше підтримується кредитних рейтингів рівня uaBBB та рівня uaA (53,61% та 20,62% відповідно). Найменша кількість кредитних рейтингів підтримується на рівні uaB та uaAAA (1,03% та 4,12% відповідно).

Загальний розподіл кредитних рейтингів банків між національними та міжнародними агентствами по рівнях наведено в табл. 6.1 (абсолютні значення) та на рис. 6.4 (відносні значення).

Табл. 6.1. Розподіл кредитних рейтингів банків України в залежності від їх рівня

Рівень рейтингу	uaAAA	uaAA	uaA	uaBBB	uaBB	uaB
Рейтинги, які підтримуються національними РА	0	5	15	47	2	0
Рейтинги, які підтримуються міжнародними РА	4	10	5	5	3	1
Усього	4	15	20	52	5	1

Бачимо, що національні рейтингові агентства, на кінець 2010 р., підтримували більше кредитних рейтингів банків рівня uaBBB та uaA (47 та 15 кредитних рейтингів відповідно). Міжнародні рейтингові агентства підтримують більше кредитних рейтингів рівня uaAAA та uaAA (4 та 10 кредитних рейтингів відповідно).

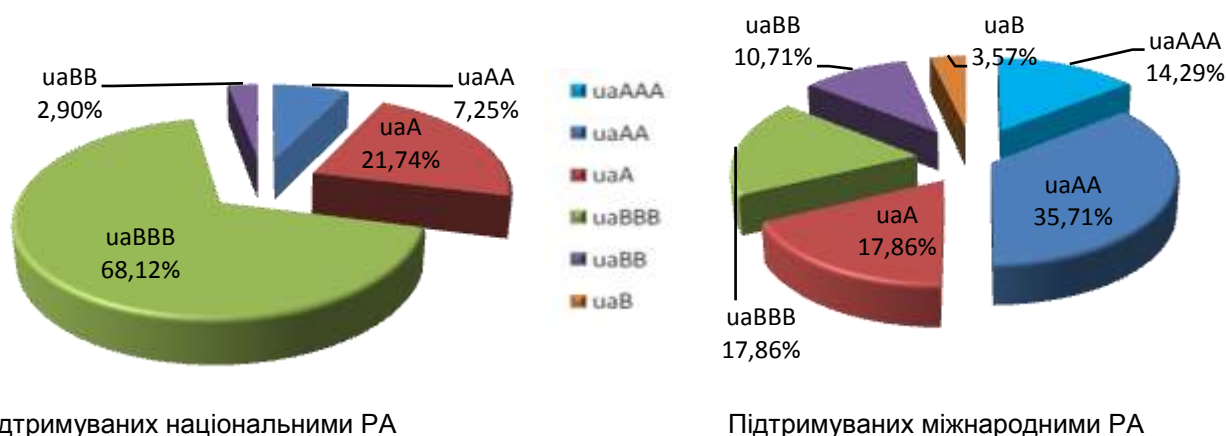

Рис. 6.4. Структура кредитних рейтингів банків України, в залежності від їх рівня станом на 01.01.2011 р.

Більш детальна інформація стосовно рівнів кредитних рейтингів банків України по групам наведена в табл. 6.2 (абсолютний вимір) та на рис. 6.5 (відносний вимір).

Табл. 6.2. Розподіл кредитних рейтингів банків України по групам

Рівень рейтингу	uaAAA	uaAA	uaA	uaBBB	uaBB	uaB
1 група	4	8	4	3	2	0
2 група	0	6	7	8	1	1
3 група	0	1	3	14	1	0
4 група	0	0	6	27	1	0
Усього	4	15	20	52	5	1

За результатами проведеного аналізу даних, наведених в табл. 6.2, бачимо, що зі зменшенням розмірів активів банків (тобто з переходом від 1 першої до 4 групи) пропорційно зменшується кількість кредитних рейтингів високих рівнів інвестиційної категорії (uaAAA та uaAA) і збільшується кількість кредитних рейтингів нижчих рівнів інвестиційної категорії (uaA та uaBBB). Так, якщо в першій групі підтримується 4 кредитних рейтинги рівня uaAAA, то в 2, 3 та 4 групах, кредитні рейтинги рівня uaAAA взагалі відсутні. В 1 групі кількість кредитних рейтингів рівня uaBBB дорівнює 3, в 3-й групі рейтингів даного рівня вже 14, а в 4-й групі – 27.

Рейтинги спекулятивної категорії мають банки всіх 4-х груп. Серед банків 1 та 2 групи присутні по два кредитних рейтинги спекулятивної категорії. По одному кредитному рейтингу спекулятивної категорії є серед банків 3 та 4 груп.

Детальний розподіл кредитних рейтингів банків в залежності від їх рівня по кожній з груп проілюстровано на рис. 6.5. Бачимо, що серед загальної кількості кредитних рейтингів банків 1 групи частка кредитних рейтингів рівня uaBBB становить 14,29%, а рівня uaAA – 38,10%. Серед банків 3 групи частка кредитних рейтингів рівня uaBBB більша на 59,39 п.п. і становить 73,68%, а частка кредитних рейтингів рівня uaAA менша на 32,84 п.п. і рівна 5,26%.

Серед банків 4 групи кредитні рейтинги рівня uaBBB займають 79,41%.

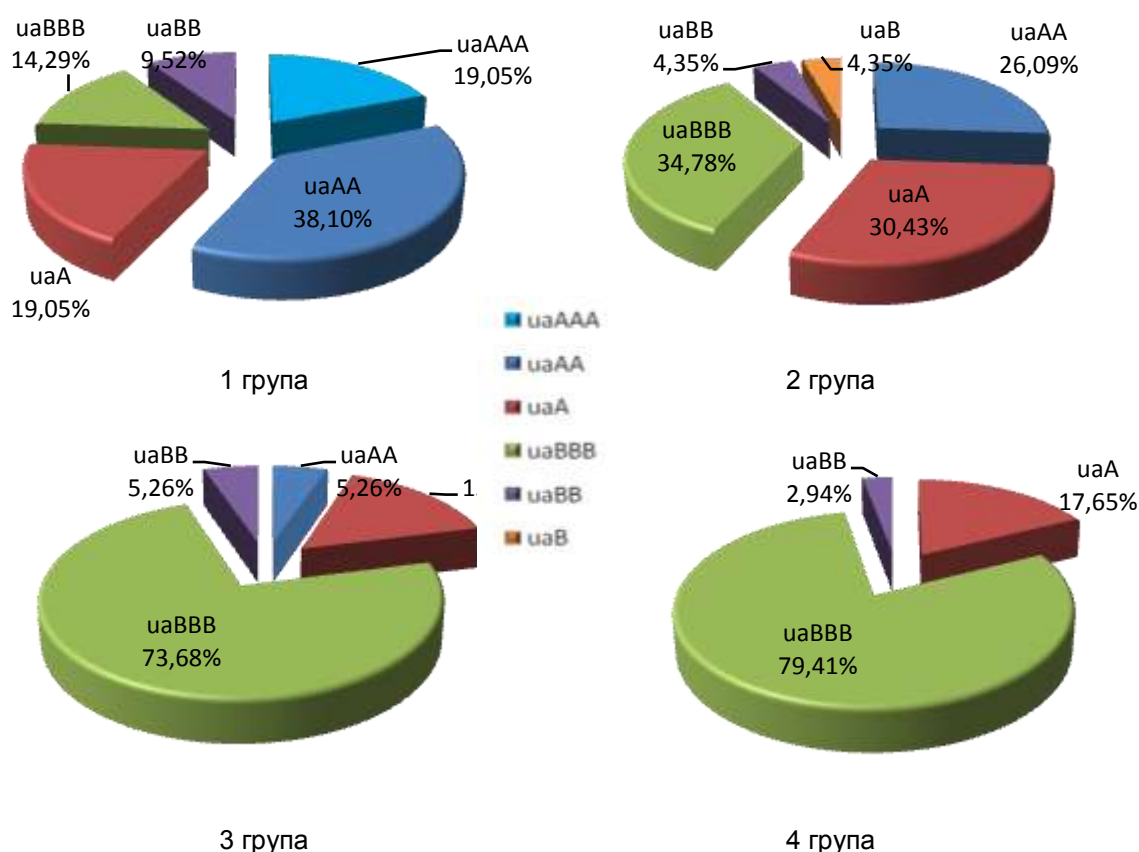

Рис. 6.5. Структура кредитних рейтингів банків України, в залежності від їх рівня, по групам

На рис. 6.6 відображено співвідношення між кредитними рейтингами банків, які підтримують національні рейтингові агентства, та кредитними рейтингами, які підтримують міжнародні рейтингові агентства. Загалом по банківській системі серед всіх кредитних рейтингів – 69 рейтингів (71,1%) підтримуються національними рейтинговими агентствами, а 28 (28,9%) – міжнародними рейтинговими агентствами. Найбільша частка кредитних рейтингів, що підтримують міжнародні рейтингові агенства, серед банків 1 групи – 76,19%. В даній групі кількість кредитних рейтингів що підтримують національні рейтингові агентства дорівнює 5 (23,8%).

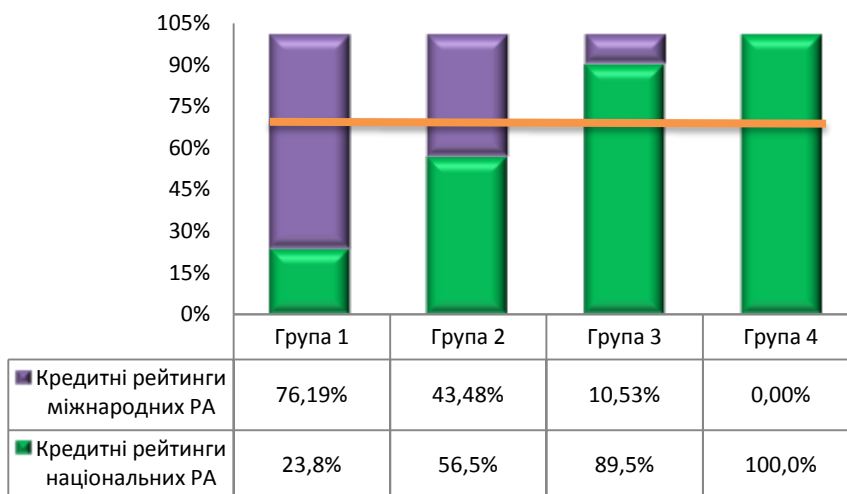

Рис. 6.6. Структура кредитних рейтингів банків України в залежності від рейтингових агентств

Серед банків 2 групи національними рейтинговими агентствами підтримується 13 кредитних рейтингів (56,5%) а міжнародними – 10 (43,48%). По 3 групі міжнародні рейтингові агентства підтримують лише 2 кредитні рейтинги (10,53% від загальної кількості). В той час як національні рейтингові агентства підтримують 17 кредитних рейтингів або 89,5%. Серед банків 4 групи міжнародні рейтингові агенства не підтримують жодного кредитного рейтингу банку. Слід звернути увагу на те, що 7 банків мають рейтинг як національних, так і міжнародних рейтингових агентств, зокрема 2 банки належать до першої групи та 5 банків до другої групи.

Виходячи з викладеного матеріалу можна зробити висновок про те, що банки 1 та 2 групи надають перевагу кредитним рейтингам міжнародних рейтингових агентств. Аналітичний департамент НРА «Рюрік» вважає, що дана тенденція пов'язана з тим, що дані банки орієнтуються на міжнародний ринок капіталу та прагнуть залучити іноземних інвесторів, які більше довіряють всесвітньовідомим рейтинговим агентствам (Moody's, S&P, Fitch). Відповідно банки 3 та 4 групи більше орієнтуються на внутрішній ринок капіталу та національних інвесторів, для яких оцінка національних рейтингових агентств є авторитетною. В той же час іншою причиною може служити різниця у вартості рейтингових послуг, які

надаються міжнародними та національними рейтинговими агентствами. Тому невеликі банки можуть заощадити кошти, звертаючись до національних рейтингових агентств.

НРА «Рюрік» на регулярній основі відслідковує та аналізує поточний стан та тенденції розвитку вітчизняної банківської системи, що знаходить своє відображення у відповідних щоквартальних оглядах.

Основні показники українських банків станом на 01.01.2011 наведено у додатках до аналітичного огляду.

Огляд підготовлено аналітичним департаментом НРА «Рюрік» на основі офіційних даних НБУ (режим доступу: <http://bank.gov.ua>)

Більш детальну інформацію з питань галузевих оглядів завжди можна отримати на офіційному сайті рейтингового агентства (ОТУ <http://rurik.com.ua>) або за телефоном: (044) 383-04-76.

Додатки до огляду банківської системи

Додаток 1. Основні показники українських банків на кінець 2010 р., млн. грн.

№ з/п	№ з/гр	Назва банку	Активи	Кредити	Зобов'язання	Власний капітал	Статутний капітал	Фінансовий результат
Група I								
1	1	ПРИВАТБАНК	113437,2	101855,171	101557,3	11879,97	8860,202	1370,179
2	2	УКРЕКСІМБАНК	73171,64	52094,251	55717,35	17454,3	16393,51	51,307
3	3	ОЩАДБАНК	59019,13	44778,201	42392,8	16626,33	13892	460,601
4	4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	55100,39	43853,742	48659,11	6441,276	3002,775	0,745
5	5	УКРСИББАНК	46128,19	38699,29	41272,74	4855,443	7511,665	-3145,186
6	6	УКРСОЦБАНК	41603,5	37473,835	35033,31	6570,187	1270	28,944
7	7	ПРОМІНВЕСТБАНК	34612,86	25712,093	30023,11	4589,742	5298,715	-844,981
8	8	ВТБ БАНК	33144,59	30519,3	28801,17	4343,421	5415,784	-483,618
9	9	АЛЬФА-БАНК	26594,82	22907,595	23473,62	3121,193	3715,997	1,012
10	10	ОТП БАНК	24681,82	21479,927	21244,85	3436,974	2868,191	609,432
11	11	"НАДРА"	22907,65	24547,457	22428,22	479,434	390,363	4,74
12	12	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	22366,79	18848,965	20509,33	1857,453	2000	-188,637
13	13	ПЕРШИЙ УКР.МІЖНАРОДНИЙ БАНК	18098,37	13620,34	15247,49	2850,878	2522,842	235,378
14	14	БРОКБІЗНЕСБАНК	15825,64	12481,99	13458,74	2366,908	1981,8	52,807
15	15	КРЕДИТПРОМБАНК	14234,95	11072,218	12377,94	1857,015	1838,335	25,294
16	16	БАНК ФОРУМ	14021,11	14117,986	13256,31	764,801	4434,619	-3282,345
17	17	УКРГАЗБАНК	13836,98	10540,133	11845,73	1991,255	5700	10,058
Група II								
18	1	ДЕЛЬТА БАНК	13797,97	12313,004	13190,49	607,483	510	14,935
19	2	СВЕДБАНК	12249,75	15434,801	10773,67	1476,078	5440,928	86,155
20	3	РОДОВІД БАНК	10480,12	4445,242	9326,396	1153,727	8409,298	-4264,124
21	4	"ПІВДЕННИЙ"	10276,29	8424,907	8771,484	1504,808	918,101	42,607
22	5	ДОНГОРБАНК	10141,22	4274,371	9459,61	681,606	771,65	5,055
23	6	ДОЧІРНІЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	9924,447	8971,708	8819,255	1105,192	2310,229	-1468,846
24	7	ЕРСТЕ БАНК	9831,912	5383,411	8447,007	1384,905	1370,5	-133,794
25	8	ІНГ БАНК УКРАЇНА	9632,938	6550,139	8101,312	1531,627	731,298	267,8
26	9	УНІВЕРСАЛ БАНК	8584,523	5252,705	8038,596	545,927	1141,712	-593,591
27	10	УНІКРЕДИТ БАНК	8493,707	6824,09	7623,024	870,683	653,508	40,13
28	11	"ХРЕЩАТИК"	7066,081	4309,358	6496,196	569,885	728,861	-209,409
29	12	ВЕЙБІ БАНК	6661,92	5472,5	6382,144	279,776	698,619	-621,347
30	13	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	6501,996	6363,623	4595,236	1906,76	1850	1,476
31	14	ІМЕКСБАНК	6278,572	5454,688	5316,188	962,385	890	27,522
32	15	БАНК КРЕДИТ ДНІПРО	6036,371	4158,059	5458,667	577,704	315	4,567
33	16	СІТІБАНК (УКРАЇНА)	5772,061	2293,16	5066,031	706,03	66,5	302,134
34	17	ПРАВЕКС-БАНК	5655,515	5045,896	4764,824	890,69	905,741	-188,413
35	18	ІНДЕКС-БАНК	5332,316	4366,395	4610,153	722,163	1050	-23,388
36	19	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	4949,093	3932,735	4664,551	284,542	276,08	5,668
37	20	КРЕДОБАНК	4449,715	4101,731	3825,193	624,522	1918,969	-391,854
38	21	КІБ КРЕДІ АГРИКОЛЬ	4377,79	3349,621	3866,403	511,386	172,929	97,658
39	22	БТА БАНК	3834,319	2173,349	2298,735	1535,584	1500	5,888
Група III								
40	1	МАРФІН БАНК	4127,916	2947,621	3618,396	509,52	330	6,045
41	2	ПІРЕУС БАНК МКБ	3588,413	2772,324	3295,277	293,136	742,092	-286,364
42	3	МЕГАБАНК	3509,088	2725,96	2872,387	636,701	500	2,026
43	4	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	3494,04	2664,324	2930,207	563,833	439,693	64,151
44	5	"ТАВРИКА"	3287,571	2701,905	2968,849	318,722	250	5,203
45	6	ІНДУСТРІАЛБАНК	3281,533	2066,673	2595,151	686,382	560,667	10,02
46	7	СЕБ БАНК	3071,218	2447,069	2613,498	457,72	675,689	-259,837
47	8	ЕКСПРЕС-БАНК	3062,981	1339,856	2677,035	385,946	248,768	2,212
48	9	"КИЇВ"	2964,541	4945,721	2277,861	686,68	3567,544	-220,702
49	10	АКТИВ - БАНК	2857,75	2119,115	2337,824	519,926	312,75	1,173
50	11	ФОЛЬКСБАНК	2771,439	2076,178	2544,752	226,688	360	-92,647
51	12	БМ БАНК	2736,972	2251,792	2408,45	328,521	419,908	-14,995
52	13	УКРІНБАНК	2657,903	1709,807	2228,987	428,916	204,423	0,857
53	14	"ПІВДЕНКОМБАНК"	2622,917	1604,806	2391,51	231,407	170	3,709
54	15	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	2579,506	1902,014	1981,087	598,419	500	52,834
55	16	ЄВРОГАЗБАНК	2479,116	379,372	2313,039	166,076	160	0,767
56	17	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	2433,901	1826,068	2216,979	216,923	134,16	4,106

№ з/п	№ з/гр	Назва банку	Активи	Кредити	Зобов'язання	Власний капітал	Статутний капітал	Фінансовий результат
57	18	ПРОКРЕДИТ БАНК	2403,712	2054,207	2102,811	300,9	298,333	-12,506
58	19	"ДІАМАНТ"	2131,596	1574,908	1863,548	268,048	210	3,642
59	20	ЕКСПОБАНК	2120,178	1433,168	1871,527	248,651	304,231	-122,856
60	21	АКТАБАНК	1623,717	624,652	1321,547	302,17	297	2,268
Група IV								
61	1	ЗЛАТОБАНК	2080,928	1682,206	1843,673	237,255	232,5	0,146
62	2	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	2065,345	1415,312	1949,342	116,003	75	5,245
63	3	БАНК КІПРУ	2018,271	1685,436	1398,899	619,372	541	1,173
64	4	"БІЗНЕС СТАНДАРТ"	1859,942	851,113	1677,903	182,038	165	1,039
65	5	"СОЮЗ"	1830,443	1525,687	1571,987	258,456	256	1,198
66	6	ЕНЕРГОБАНК	1773,594	1104,686	1554,848	218,745	219,451	-46,901
67	7	МІСТО БАНК	1715,379	904,152	1538,682	176,697	166,08	-14,525
68	8	ІНТЕГРАЛ - БАНК	1680,439	484,848	1556,93	123,509	100	0,889
69	9	ПЛАТИНУМ БАНК	1630,777	1216,154	1258,68	372,096	380,567	9,409
70	10	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ ФОРТУНА-БАНК	1602,341	1153,506	1370,617	231,724	195	2,709
71	11	АСТРА БАНК	1592,109	1207,195	1246,481	345,628	190	1,053
72	12	БГ БАНК	1580,575	693,326	507,171	1073,404	1050	17,811
73	13	"АРКАДА"	1487,031	927,747	1194,371	292,661	265	0,362
74	14	ТЕРРА БАНК	1470,517	1242,994	1160,264	310,253	220,445	5,338
75	15	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	1450,985	457,063	1184,188	266,796	257,141	0,148
76	16	"БАЗИС"	1369,224	846,378	862,949	506,275	505	8,237
77	17	ФІНБАНК	1317,763	981,584	1154,678	163,085	127,406	0,208
78	18	"ДЕМАРК"	1314,643	751,22	1187,446	127,197	85,05	0,056
79	19	БАНК КАМБІО	1305,646	1125,011	1111,837	193,808	156	0,621
80	20	ЕРДЕ БАНК	1301,277	912,051	1200,707	100,571	77,147	0,264
81	21	ПОЛТАВА БАНК	1244,822	405,562	1019,935	224,886	211,941	4,603
82	22	БАНК МЕРКУРІЙ	1214,749	791,674	999,17	215,579	70,5	3,545
83	23	ХОУМ КРЕДИТ БАНК	1209,847	778,204	1044,118	165,729	91,5	0,481
84	24	"ГЛОБУС"	1162,487	530,681	812,379	350,109	307,35	10,103
85	25	БАНК УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ	1113,409	345,714	928,763	184,646	160	8,236
86	26	ЕКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	1112,518	261,071	1011,696	280,452	247,526	0,894
87	27	БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА	1095,89	990,936	993,973	101,916	129,78	-22,801
88	28	КОНВЕРСБАНК	1086,883	378,995	985,808	101,075	95,89	1,085
89	29	"ДАНІЕЛЬ"	1072,461	502,64	928,593	143,868	86,412	0,472
90	30	"КАПІТАЛ"	1018,568	797,831	857,762	160,807	164,078	-7,802
91	31	УКРГАЗПРОМБАНК	987	600,038	831,426	155,574	41,4	3,877
92	32	ІНПРОМБАНК	975,766	855,597	749,368	226,397	173,648	30,66
93	33	"ТК КРЕДИТ"	956,889	610,435	788,662	168,228	151,829	0,589
94	34	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	950,4	629,117	876,959	73,441	113,04	-0,142
95	35	ДІАЛОГБАНК	882,385	236,835	828,533	53,853	62,45	51,987
96	36	ЗАХІДІНКОМБАНК	880,694	1216,433	647,563	233,131	174,319	0,094
97	37	АВТОКРАЗБАНК	860,632	688,425	753,422	107,21	105	-12,187
98	38	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	831,699	649,261	570,837	260,862	230	2,626
99	39	АКЦЕНТ-БАНК	828,782	679,511	644,439	184,344	125,56	5,415
100	40	КОМІНВЕСТБАНК	822,955	335,495	710,467	112,488	100	0,211
101	41	"ЮНЕКС"	819,37	602,64	490,747	328,623	292	3,004
102	42	ПЛЮС БАНК	809,108	634,867	619,432	189,676	147	7,112
103	43	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	804,15	662,052	598,022	206,129	143	9,949
104	44	АПЕКС-БАНК	765,569	265,876	643,858	121,711	120	1,809
105	45	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	753,587	459,26	674,626	78,962	75,75	2,663
106	46	ЄВРОБАНК	751,628	474,855	687,842	63,786	66,67	0,17
107	47	"ЛЬВІВ"	745,739	611,038	626,986	118,753	174,905	-36,4
108	48	"ПРЕМІУМ"	735,904	318,822	658,142	77,763	70	1,185
109	49	БАНК З/4	732,275	26,815	658,694	73,581	75	0,221
110	50	БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	678,078	581,704	624,663	53,415	88,085	-80,744
111	51	"ПОРТО-ФРАНКО"	673,885	411,072	566,107	107,777	99,154	0,071
112	52	МЕТАБАНК	647,233	401,772	535,456	111,777	34,551	1,457
113	53	СОЦКОМБАНК	635,385	700,917	517,994	117,391	155,227	-50,452
114	54	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТР.	635,199	264,767	555,577	79,622	47,107	0,202
115	55	АГРОКОМБАНК	632,903	284,993	510,54	122,364	93,112	1,871
116	56	"НОВИЙ"	604,064	480,235	505,933	98,131	150	-35,617
117	57	БАНК БОГУСЛАВ	600,023	430,749	410,379	189,643	180	0,938
118	58	УНІКОМБАНК	564,692	657,55	76,602	488,09	460,564	21,422
119	59	АРТЕМ-БАНК	550,383	183,477	458,655	91,727	86	0,43

№ з/п	№ з/гр	Назва банку	Активи	Кредити	Зобов'язання	Власний капітал	Статутний капітал	Фінансовий результат
121	61	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	533,154	304,218	457,832	75,322	30,21	0,401
122	62	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	531,423	306,157	318,839	212,584	201,4	0,17
123	63	БАНК РУСКИЙ СТАНДАРТ	507,685	315,257	395,81	111,875	133	0,252
124	64	"ГРАНТ"	506,957	390,556	399,175	107,781	60	1,071
125	65	ЄВРОПРОМБАНК	479,469	375,287	402,171	77,298	74,5	1,509
126	66	АКОРДБАНК	476,489	170,857	377,402	99,087	96,4	0,136
127	67	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	471,767	343,746	360,065	111,701	110	1,12
128	68	УКРКОМУНБАНК	469,023	282,44	368,825	100,198	56,7	0,012
129	69	"МОРСЬКИЙ"	466,32	259,74	395,954	70,366	78,461	-24,557
130	70	ФІНРОСТБАНК	463,835	313,873	371,037	92,798	85	1,401
131	71	ІНТЕРБАНК	447,266	254,407	378,479	68,787	36,05	0,191
132	72	СИГМАБАНК	446,879	284,584	304,044	142,835	136	0,869
133	73	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	435,642	154,136	374,015	61,627	33,25	0,025
134	74	КЛАСИКБАНК	425,319	302,837	194,161	231,158	220	0,644
135	75	АСВІО БАНК	409,961	338,084	287,208	122,753	104	2,369
136	76	ІНВЕСТБАНК	407,688	246,485	332,582	75,105	55,28	0,804
137	77	"КОНТРАКТ"	404,21	216,239	334,409	69,8	36,226	0,132
138	78	РЕАЛ БАНК	384,841	206,85	259,105	125,737	100	1,518
139	79	ПОЛІКОМБАНК	382,805	270,248	284,532	98,273	44,5	0,098
140	80	ПРОМЕКОНОМБАНК	380,747	354,19	316,879	63,868	76,2	-7,879
141	81	КРЕДИТВЕСТ БАНК	340,561	64,964	263,625	76,936	72,175	0,255
142	82	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	325,385	385,241	235,795	89,59	116,01	-8,056
143	83	БАНК ТРАСТ	324,828	226,098	246,049	78,778	69	0,18
144	84	РЕГІОН-БАНК	321,686	211,133	254,156	67,53	42,362	0,541
145	85	ЛЕГБАНК	320,562	235,651	234,6	85,962	56,5	0,18
146	86	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОН.ФІНАНС.	290,975	259,731	98,879	192,096	153	1,129
147	87	МОТОР-БАНК	272,776	70,706	157,56	115,216	110	4,447
148	88	ОКСІ БАНК	268,023	173,093	177,385	90,638	85,54	2,796
149	89	"УКООПСПІЛКА"	256,567	172,824	162,526	94,041	42,626	0,02
150	90	"КОНКОРД"	247,947	226,224	134,863	113,085	108	0,067
151	91	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	246,463	44,191	171,431	75,031	61,277	0,919
152	92	ДІЙЧЕ БАНК ДБУ	235,055	15	42,002	193,053	228,666	-28,95
153	93	РАДИКАЛ БАНК	230,574	174,123	154,655	75,919	75	0,919
154	94	БАНК СТОЛИЦЯ	230,265	114,631	118,777	111,488	272,04	8,853
155	95	ПРОФІН БАНК	221,89	63,369	106,766	115,124	96,25	0,712
156	96	"СТОЛИЧНИЙ"	220,187	233,554	140,559	79,628	77,335	0,311
157	97	ФІНЕКСБАНК	219,017	112,358	152,833	66,184	72,474	1,143
158	98	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	212,969	119,61	99,547	113,422	110	0,564
159	99	"СТАНДАРТ"	188,739	90,917	102,414	86,325	85	1,085
160	100	ПРАЙМ-БАНК	179,79	74,005	115,876	63,913	41,1	1,67
161	101	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	177,927	81,644	89,781	88,146	70	2,542
162	102	"ЦЕНТР"	170,882	73,955	50,683	120,2	120	0,2
163	103	"КРЕДИТ - ОПТИМА"	169,467	96,472	102,056	67,411	63	0,099
164	104	СХІДНО-ПРОМИСЛ.КОМЕРЦ.БАНК	153,664	61,588	98,227	55,437	49,7	1,017
165	105	ГРІН БАНК	142,243	97,508	74,348	67,896	56,65	0,394
166	106	ТММ-БАНК	139,51	81,06	47,237	92,273	66	1,939
167	107	УКРБУДІНВЕСТБАНК	136,688	93,6	59,373	77,315	75,77	0,27
168	108	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТР.ТА РОЗВ.	126,779	10,696	60,401	66,378	95	1,607
169	109	БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ	122,906	94,692	70,583	52,323	48,856	0,085
170	110	БАНК ВЕЛЕС	114,796	116,758	40,713	74,083	58	0,028
171	111	РАДАБАНК	113,974	61,674	18,273	95,701	80	6,472
172	112	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	110,007	66,474	61,145	48,862	38,221	0,225
173	113	АВАНТ-БАНК	109,541	86,821	28,561	80,98	80	0,75
174	114	"ФАМІЛЬНИЙ"	96,205	36,118	48,392	47,813	33,587	0,13
175	115	БАНК АЛЬЯНС	92,837	52,602	40,684	52,153	44,779	0,051

Додаток 2. Банки, які протягом 2010 р. збільшували статутний капітал, млн. грн.

Група	№ з/п	№ з/гр	Назва банку	01.01.10	01.04.10	зміна за 1-й квартал	01.07.10	зміна за 2-й квартал	01.10.10	зміна за 3-й квартал	01.01.11	зміна за 4-й квартал
1	1	1	ПРИВАТБАНК	7 811	7 811		8 860	1 049	8 860			
1	2	2	УКРЕКСІМБАНК	10 004	16 394	6 390	16 394		16 394			
1	4	4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	2 420	2 420		3 003	583	3 003			
1	5	5	Укрсіббанк	5 280	5 280		5 280		5 280		7 511	2 231
1	8	8	ВТБ БАНК	2 928	2 928		2 928		2 928		5 415	2 487
1	9	9	АЛЬФА-БАНК	2 977	2 977		3 716	739	3 716			
1	16	16	БАНК ФОРУМ	2 260	2 260		2 260		4 435	2 175		
1	14	14	БРОКБІЗНЕСБАНК	1 966	1 966		1 982	16	1 982			
1	15	15	КРЕДИТПРОМБАНК	1 350	1 838	488	1 838		1 838			
1	17	17	УКРГАЗБАНК	3 800	5 700	1 900	5 700		5 700			
2	19	2	СВЕДБАНК	2 159	2 159		2 159		5 441	3 282		
2	21	4	ПІВДЕННИЙ	866	866		866		918	52		
2	23	6	ДОЧІРНІЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	840	840		2 310	1 470	2 310			
2	24	7	ЕРСТЕ БАНК	1 361	1 361		1 361		1 371	10		
2	26	9	УНІВЕРСАЛ БАНК	1 037	1 037		1 037		1 037		1 141	104
2	28	11	«ХРЕЩАТИК»	617	617		617		617		728	111
2	29	12	ВІЕЙБІ БАНК	543	543		543		699	156		
2	30	13	«ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	1 550	1 550		1 550		1 550		1 850	300
2	31	14	ІМЕКСБАНК	795	795		890	95	890			
2	34	17	ПРАВЕКС-БАНК	1 561	1 561		1 561		1 561		905	-655
2	35	18	ІНДЕКС-БАНК	550	850	300	850		850		1 050	200
2	34	20	КРЕДОБАНК	1 551	1 551		1 551		1 919	368		
3	43	2	ПІРЕУС БАНК МКБ	510	510		510		742	232		
3	44	5	«ТАВРИКА»	180	180		230	50	230		250	20
3	45	6	ІНДУСТРІАЛБАНК	408	561	153	561		561			
3	46	7	СЕБ БАНК	366	366		676	310	676			
3	50	11	ФОЛЬКСБАНК	260	360	100	360		360			
3	51	12	БМ БАНК	341	341		341		420	79		
3	53	14	"ПІВДЕНКОМБАНК"	85	85		85		85		170	85
3	54	15	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	380	380		380		500	120		
3	55	16	ЄВРОГАЗБАНК	115	115		160	45	160			
3	57	18	ПРОКРЕДИТ БАНК	227	227		227		227		298	71
3	59	20	ЕКСПОБАНК	200	200		200		200		304	104
4	61	1	ЗЛАТОБАНК	193	193		193		233	40		
4	65	5	СОЮЗ	156	156		256	100	256			
4	68	8	ІНТЕГРАЛ БАНК	63	100	37	100		100			
4	70	10	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	150	150		195	45	195			
4	71	11	ФОРТУНА-БАНК	1600	1600		1600		1600		1900	300
4	74	14	"АРКАДА"	2004	2004		2004		2004		2204	200
4	75	15	ТЕРРА БАНК	571	571		571		571		2571	2000
4	77	17	БАЗИС	87	87		87		97	10		
4	77	17	"БАЗИС"	974	974		974		974		1274	300
4	79	19	ДЕМАРК	152	152		156	4	156			
4	80	20	БАНК КАМБІО	60	60		60		63	2		
4	80	20	БАНК КАМБІО	626	626		626		626		771	146
4	81	21	ЕРДЕ БАНК	969	969		969		969		2119	1150
4	87	27	ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	198	198		198		248	50		
4	88	28	БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА	1195	1195		1195		1195		1298	103
4	90	30	ДАНІЕЛЬ	58	58		66	8	66			
4	90	30	"ДАНІЕЛЬ"	664	664		664		664		864	200
4	91	31	"КАПІТАЛ"	1341	1341		1341		1341		1641	300
4	92	32	УКРГАЗПРОМБАНК	33	33		41	8	41			
4	93	33	ІНПРОМБАНК	44	44		84	40	174	90		
4	94	34	"ТК КРЕДИТ"	1018	1018		1018		1018		1518	500
4	97	37	ЗАХІДІНКОМБАНК	1	74	73	74		74			
4	97	37	ЗАХІДІНКОМБАНК	743	743		743		743		1743	1000
4	98	38	"АВТОКРАЗБАНК"	800	800		800		800		1050	250
4	99	39	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	2000	2000		2000		2000		2300	300
4	101	41	КОМІНВЕСТБАНК	800	800		800		800		1000	200
4	106	46	МІСТО БАНК	1250	1250		1250		1250		1661	411

Група	№ з/п	№ з/гр	Назва банку	01.01. 10	01.04. 10	зміна за 1-й квартал	01.07. 10	зміна за 2-й квартал	01.10. 10	зміна за 3-й квартал	01.01. 11	зміна за 4-й квартал
4	107	47	ЄВРОБАНК	27	67	40	67		67			
4	108	48	ЛЬВІВ	100	140	40	140		140			
4	108	48	"ЛЬВІВ"	1403	1403		1403		1403		1749	346
4	111	51	БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	58	58		58		88	30		
4	113	53	МЕТАБАНК	20	35	15	35		35			
4	117	57	НОВИЙ	55	55		100	45	100			
4	117	57	"НОВИЙ"	1000	1000		1000		1000		1500	500
4	118	58	БАНК БОГУСЛАВ	170	180	10	180		180			
4	120	60	АРТЕМ-БАНК	69	86	17	86		86			
4	123	63	БАНК РУСКИЙ СТАНДАРТ	72	72		72		133	61		
4	128	68	УКРКОМУНБАНК	497	497		497		497		567	70
4	129	69	"МОРСЬКИЙ"	685	685		685		685		785	100
4	130	70	ФІНРОСТБАНК	700	700		700		700		850	150
4	135	75	АСВІО БАНК	600	600		600		600		1040	440
4	136	76	ІНВЕСТБАНК	43	55	12	55		55			
4	139	79	ПОЛІКОМБАНК	345	345		345		345		445	100
4	142	82	ВОЛОДИМИРСЬКИЙ	84	84		116	32	116			
4	144	84	РЕГІОН-БАНК	36	36		36		42	6		
4	147	87	МОТОР-БАНК	85	85		110	25	110			
4	148	88	ОКСІ БАНК	800	800		800		800		855	55
4	149	89	УКООПСПІЛКА	38	38		43	5	43			
4	154	94	БАНК СТОЛИЦЯ	125	167	42	202	35	272	70		
4	156	96	"СТОЛИЧНИЙ"	723	723		723		723		773	50
4	158	98	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	100	100		110	10	110			
4	159	99	СТАНДАРТ	-	85		85		85			
4	160	100	ПРАЙМ-БАНК	366	366		366		366		411	45
4	162	102	ЦЕНТР	-	-		-		120			
4	164	104	СП БАНК	387	387		387		387		497	110
4	167	107	УКРБУДІНВЕСТБАНК	70	70		70		75	5		
4	167	107	УКРБУДІНВЕСТБАНК	749	749		749		749		758	9
4	168	108	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТР. ТА РОЗВ.	72	72		95	23	95			
4	169	109	БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ	42	42		42		49	7		
0	0	0	СИНТЕЗ	73	73		73		94	21	перебуває на ліквідації	

Додаток 3. Нормативи Національного банку України

№	Норматив	Граничне значення	01.01.10	01.02.10	01.03.10	01.04.10	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.01.11
Н1	Норматив мінімального розміру регулятивного капіталу	(млрд. грн.)	135,80	139,36	140,21	150,22	146,38	147,21	147,50	146,40	146,44	150,53	160,89
Н2	Норматив адекватності регулятивного капіталу	(не менше 10 відсотків)	18,08	19,29	19,44	20,80	20,15	20,60	20,60	19,97	19,82	20,15	20,83
Н3	Норматив (коефіцієнт) співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів	(не менше 9 відсотків)	13,91	13,38	14,30	14,98	14,68	14,69	14,57	14,25	14,32	14,16	14,57
Н4	Норматив миттєвої ліквідності	(не менше 20 відсотків)	64,45	69,87	63,15	68,64	69,41	65,78	69,63	65,88	56,99	53,56	58,80
Н5	Норматив поточної ліквідності	(не менше 40 відсотків)	72,90	73,52	75,53	82,04	74,13	77,76	81,72	78,92	72,51	74,19	77,33
Н6	Норматив короткострокової ліквідності	(не менше 60 відсотків)	35,88	37,83	99,99	100,85	98,64	98,85	100,28	99,78	94,59	94,35	91,19
Н7	Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента	(не більше 25 відсотків)	21,56	22,39	22,00	22,46	22,82	22,54	22,62	22,39	22,40	22,05	21,04
Н8	Норматив великих кредитних ризиків	(не більше 8-кратного розміру регулятивного капіталу)	169,21	163,48	164,71	139,36	152,09	150,82	153,35	164,48	165,01	158,47	161,20
Н9	Норматив максимального розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру	(не більше 5 відсотків)	0,93	0,83	0,85	0,83	0,87	0,89	0,86	0,86	0,84	0,96	0,81
Н10	Норматив максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам	(не більше 30 відсотків)	3,31	3,22	3,37	2,79	2,99	3,03	2,66	2,68	2,64	2,56	2,25
Н11	Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою	(не більше 15 відсотків)	0,07	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,05	0,05
Н12	Норматив загальної суми інвестування	(не більше 60 відсотків)	3,12	3,39	3,21	3,05	3,08	3,05	3,30	3,40	3,39	3,54	3,35

Огляд підготовлено аналітичним департаментом НРА «Рюрік» на основі офіційних даних НБУ (режим доступу: <http://bank.gov.ua>).

За більш детальною інформацією з питань макроекономічних та галузевих оглядів звертайтеся до офіційного сайту НРА «Рюрік» (<http://rurik.com.ua>) або за телефоном (044) 383-04-76.

НРА «Рюрік» надає Вам право копіювати документи, надруковані або опубліковані на офіційному сайті тільки для некомерційного використання в межах Вашої організації виключно за умови посилання на НРА «Рюрік», як джерело інформації. Користуючись цим правом, Ви погоджуєтеся, що дія визначених тут авторських і суміжних прав поширюється на будь-яку зроблену в такий спосіб копію цих документів. Кожен опублікований НРА «Рюрік» документ може містити також й інші положення про охорону прав власності й авторських прав щодо цього документа. Крім вищезазначеного, ніщо з наведеного тут не може означати передачі будь-кому будь-яким чином будь-яких авторських чи суміжних прав НРА «Рюрік» або третій стороні. Будь-який продукт, процес або технологія, зазначена в цьому документі, може бути об'єктом інших прав інтелектуальної власності НРА «Рюрік» і може не бути ліцензованою.

Ця публікація надається за принципом «як є», без жодних гарантій, прямих або непрямих включно, але не обмежуючись непрямыми гарантіями її товарної цінності, придатності для певних цілей або відсутності порушення авторських прав.

Будь-яка публікація НРА «Рюрік» може містити неточності й помилки. У публікації можуть вноситися зміни, які відображаються в наступних виданнях цих публікацій. НРА «Рюрік» може в будь-який момент без попереднього повідомлення вносити покращення та зміни в описану в цих публікаціях інформацію.

Якщо особа, що ознайомила з змістом опублікованого документа НРА «Рюрік» надсилає електронною поштою чи будь-яким іншим способом питання, коментарі, припущення й т. ін. щодо змісту документа НРА «Рюрік», вони вважаються не конфіденційними й НРА «Рюрік» не несе стосовно цієї інформації жодних зобов'язань і має право вільно використовувати, відтворювати, поширювати таку інформацію без будь-яких обмежень.

Далі, НРА «Рюрік» має право вільно використовувати отримані таким чином ідеї, ноу-хау й технології в будь-яких цілях включно, але не обмежуючись розробкою, виробництвом і маркетингом продуктів і послуг, де використовуються ці ідеї.

Всі права захищені. НРА «Рюрік» не несе відповідальності за статистичні дані, взяті з офіційних сайтів державних органів України або інших юридичних осіб.

НРА «РЮРИК»

☎ 04053 Україна, м. Київ, вул. Артема 52а

+38 (044) 383 0476, +38 (044) 484 0053

e-mail: info@rurik.com.ua

www: rurik.com.ua